

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Groothandel in
Vlakglas, de Groothandel in
Verf, het Glasbewerkings- en
het Glazeniersbedrijf (BPFV)

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel
in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en
het Glazeniersbedrijf (BPFV)
Akerstraat 92
6411 HD HEERLEN
Telefoon: 088 - 116 2000

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel
onder nummer 41125565

Verslag over het boekjaar 2022

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Verslag van het bestuur	
1. Meerjarenoverzicht	7
2. Algemene informatie over het pensioenfonds	10
3. Pensioenregeling en verzekerdenbestand	12
4. Bestuursaangelegenheden 2022	14
5. Ontwikkelingen en naleving van wet- en regelgeving	18
6. Goed pensioenfondsbestuur	20
7. Communicatie	26
8. Financiële informatie	27
9. Actuariële informatie	31
10. Integraal risicomanagement	37
11. Beleggingen	42
12. Vooruitblik	48
13. Bestuur en organisatie	49
14. Verslag van de Raad van Toezicht over het jaar 2022	56
15. Reactie bestuur op verslag Raad van Toezicht over het jaar 2022	58
16. Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2022	60
17. Reactie bestuur op verslag van het Verantwoordingsorgaan	63
Jaarrekening	
Balans	66
Staat van baten en lasten	68
Kasstroomoverzicht	70
Inleiding	71
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	71
Toelichting op de balans per 31 december	79
Gebeurtenissen na balansdatum	84
Toelichting op de staat van baten en lasten	86
Resultaatbestemming	92
Risicoparaagraaf	93

Pagina**Overige gegevens**

Actuariële verklaring	103
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	105

Bijlagen

Nevenfuncties	113
Begrippenlijst	115

Voorwoord

In dit bestuursverslag en deze jaarrekening geven wij inzicht in en leggen wij verantwoording af over de werkzaamheden, het beleid en de ontwikkelingen bij BPFV gedurende het verslagjaar 2022. Tevens wordt er duidelijkheid gegeven over de financiële positie van het pensioenfonds.

Inkomende CWO

Het bestuur heeft in 2021 en 2022 naast de reguliere werkzaamheden veel aandacht besteed aan de voorbereiding van de inkomende collectieve waardeoverdracht (CWO) van het bedrijfstakpensioenfonds voor de Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw (PHJ). De CWO van PHJ heeft per 1 april 2022 plaatsgevonden.

Financiële positie

De financiële positie van BPFV is het afgelopen jaar door stijgende rente positief ontwikkeld. De beleidsdekkingsgraad is in 2022 gestegen van 99,8% tot 108,5% (eind 2022). Vooruitlopend op de invoering van de Wet toekomst pensioen is het mogelijk dat pensioenfonds onder voorwaarden al bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105% (gedeeltelijk) pensioenen kunnen verhogen. Het bestuur heeft naar aanleiding van de financiële positie besloten om de opgebouwde aanspraken tot en met 2022 met 3,2% te verhogen per 1 januari 2023. Hiervoor is gebruik gemaakt van de geboden wettelijke mogelijkheid. Ondanks dat de dekkingsgraad hierdoor lager wordt en de kans dat het fonds met een lagere dekkingsgraad over zal gaan naar het nieuwe pensioenstelsel, heeft het bestuur besloten om in deze moeilijke tijden waarin de inflatie hoog is opgelopen, een bescheiden bijdrage te leveren aan koopkrachtbehoud voor onze deelnemers en pensioengerechtigden. Het bestuur realiseert zich hierbij dat de inflatie afgelopen maanden beduidend hoger was dan 3,2%.

Oorlog in Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Op dit moment zijn er nog geen directe gevolgen voor deelnemers of het fonds. Het fonds houdt de ontwikkelingen goed in de gaten en de mogelijke gevolgen voor ons pensioenfonds en uw pensioen. De oorlog kan voor langere tijd wel impact hebben op de wereldeconomie en daarmee ook op de strategische doelstellingen van het fonds. Samen met onze uitbestedingspartijen zorgen wij ervoor dat voldaan wordt aan sanctiewetgeving. Daarnaast monitort het fonds het mogelijke effect op de beleggingsportefeuille, cybersecurity en de eventuele effecten binnen de bij het fonds aangesloten sectoren.

Nieuw pensioenstelsel

In 2022 is verder opvolging gegeven aan de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Het solidaire contract is destijds in 2020 door sociale partners van de sectoren benoemd als voorkeurscontract. De definitieve keuze voor de solidaire premiereregeling zal naar verwachting in 2023 door de sociale partners worden gemaakt. Het fonds bereidt zich voortvarend voor op het nieuwe stelsel om de transitie naar het nieuwe stelsel projectmatig op te pakken. Hiervoor is een projectgroep en stuurgroep WTP ingesteld. AWWN is aangesteld als projectleider. Het bestuur richt zich net zoals in 2022 ook dit jaar volledig op de benodigde aanpassingen voor het pensioenfonds en de pensioenregeling in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Aanpassingen aan regelgeving (transitie-ftk) en het invaren van bestaande rechten in het nieuwe stelsel maken dat horizon en risicobereidheid veranderen. Hiertoe wordt onder de deelnemers een risicopreferentieonderzoek uitgevoerd.

Interim-voorzitter

De voormalig voorzitter Bert Oosterloo heeft in april 2022 om medische redenen zijn functie neergelegd. Hij is opgevolgd door de heer Eduard van de Lustgraaf. In november 2022 heeft de heer Eduard van de Lustgraaf zijn functie als interim-voorzitter van het fonds om persoonlijke redenen neergelegd. Per 1 februari 2023 is de heer John Westerbrink benoemd als technisch interim-voorzitter. Totdat er een onafhankelijke voorzitter is geselecteerd en benoemd zal hij deze rol vervullen.

Dankwoord

Tot slot bedanken wij iedereen die zich in het afgelopen jaar voor BPFV heeft ingezet. In het bijzonder danken wij afgetreden bestuurders, leden van het Verantwoordingsorgaan en de Raad van Toezicht voor hun inzet en betrokkenheid bij ons pensioenfonds.

IJsselstein, 28 juni 2023

Namens het bestuur,

John Westerbrink
Interim-voorzitter

Verslag van het bestuur

1. Meerjarenoverzicht

	2022	2021	2020	2019	2018
Aantallen					
Aantal werkgevers	567	415	413	408	399
Deelnemers (incl. arbeidsongeschikten)	12.563	5.437	5.451	5.332	5.150
Gewezen deelnemers	25.811	12.627	15.236	15.222	14.859
Pensioengerechtigden	9.507	4.663	4.419	4.262	4.244
Totaal aantal verzekerden	47.881	22.727	25.106	24.816	24.253
Verhouding actieven : niet actieven in %	36	31	28	27	27
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Premiebatens					
Basisregelingen	63.514	35.807	35.715	32.658	32.728
Inkoopsommen	0	191	122	0	-3
	63.514	35.998	35.837	32.658	32.725
Feitelijke premie basisregeling	63.514	35.998	35.837 ¹⁾	32.658	32.728
Kostendeekkende premie	72.697	49.119	40.911	35.393	33.407
Gedempte premie	54.898	32.007	28.531	27.440	25.872
Pensioenuitkeringen	-21.526	-13.454	-12.382	-11.462	-11.519

1) Vergelijkend cijfer 2020 aangepast (inkoopsommen ad 122 in 2020 maken nu onderdeel uit van de feitelijke premie basisregeling).

	2022	2021	2020	2019	2018
Reglementsvariabelen					
Toeslag actieven per 1 januari in %	3,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Toeslag inactieven per 1 januari in %	3,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Beleggingsportefeuille					
Vastgoed	54.174	0	0	0	0
Aandelen	377.682	383.407	326.792	282.722	197.234
Vastrentende waarden	822.570	772.450	822.464	723.902	569.964
Derivaten	0	0	0	0	2.147
Overige beleggingen	186.984	1	0	11	0
Totaal	1.441.410	1.155.858	1.149.256	1.006.635	769.345
Beleggingsperformance					
Aandelen rendement in %	-17,30	21,87	11,83	25,71	-8,01
Vastrentende waarden in %	-37,70	-9,00	13,07	18,12	3,24
Totale portefeuille rendement in %	-24,87	-0,70	12,88	20,23	0,28
Benchmark rendement in %	-26,63	-1,50	12,26	19,91	0,80
Z-score	1,67	0,78	0,58	0,43	-0,65
Performancetoets	1,25	1,95	2,18	1,67	1,56
Vermogenssituatie en solvabiliteit					
Reserves	156.309	32.180	-43.555	-42.074	-44.490
Technische voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen	1.298.213	1.128.266	1.206.200	1.053.779	871.302
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	3.888	3.926	3.888	2.651	2.250
Technische voorziening pensioenverplichtingen voor gemoedsbezwaarden	66	71	76	77	75
Totaal voorzieningen	1.302.167	1.132.263	1.210.164	1.056.507	873.627
Dekkingsgraden					
Aanwezige dekkingsgraad	112,0%	102,8%	96,4%	96,0%	94,9%
Vereiste dekkingsgraad	115,9%	113,0%	112,1%	112,8%	113,3%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,2%	104,2%	104,2%	104,3%
Beleidsdekkingsgraad	108,5%	99,8%	91,7%	94,8%	98,3%
Reële dekkingsgraad	77,2%	78,5%	74,8%	75,7%	79,4%

	2022	2021	2020	2019	2018
Kostenratio's					
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-4.428	3.169 ¹⁾	1.973	1.747	2.434
Pensioenuitvoeringskosten (2021 inclusief kosten m.b.t. ciwo PHJ) per deelnemer (in euro)	201	314	200	182	259
Pensioenuitvoeringskosten (2021 exclusief eenmalige kosten m.b.t. ciwo PHJ) per deelnemer (in euro)	196	242	200	182	259
Kosten vermogensbeheer	2.956	2.345	2.197	1.948	2.450
Transactiekosten	2.078	612	698	1.862	772
Totale kosten vermogensbeheer	5.034	2.957	2.895	3.810	3.222
Kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,20%	0,21%	0,21%	0,20%	0,27%
Transactiekosten in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,14%	0,05%	0,06%	0,20%	0,09%
Totale kosten vermogensbeheer in percentage van het gemiddeld belegd vermogen	0,34%	0,26%	0,27%	0,40%	0,36%

1) Bedrag over 2021 ad 3.169 is inclusief eenmalige kosten m.b.t. collectieve inkomende waardeoverdracht van PHJ ad 729. De pensioenuitvoerings- en administratiekosten over 2021 exclusief deze eenmalige kosten bedragen 2.440.

2. Algemene informatie over het pensioenfonds

Juridische structuur

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf (hierna: BPFV) is opgericht op 6 april 1959 door de organisaties van werkgevers en werknemers zijnde rechtsvoorgangers van de in standhoudende partijen de Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO en de Vereniging van Verfgroothandelaren in Nederland enerzijds en de rechtsvoorgangers van FNV en CNV Vakmensen anderzijds. BPFV is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41125565. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 30 maart 2022. BPFV is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Op basis van een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling bouwen de werknemers een financiële aanspraak op ten behoeve van de gevolgen van pensionering, premievrije doorbouw bij arbeidsongeschiktheid en overlijden.

Statutaire doelstellingen

BPFV heeft tot doel het, binnen de grenzen van zijn middelen, verlenen of doen verlenen van pensioenen, uitkeringen en/of andere tegemoetkomingen aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun nagelaten betrekkingen, die daarvoor in aanmerking komen krachtens de bepalingen van de statuten en reglementen. BPFV voert een beleid dat in overeenstemming is met deze doelstelling. De statuten zijn op 30 maart 2022 aangepast naar aanleiding van de CWO van PHJ.

Missie en visie van het pensioenfonds

BPFV verzorgt in opdracht van sociale partners een solidaire en collectieve pensioenregeling. Het BPFV-bestuur heeft die opdracht aanvaard. BPFV is betrokken bij alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en hun nabestaanden en streeft naar een zo goed mogelijk pensioen tegen een aanvaardbare prijs.

BPFV zet zich in om hen met heldere communicatie te ondersteunen bij het maken van verantwoorde keuzes op pensioengebied. BPFV streeft naar een solide, integer en maatschappelijk verantwoord beheer van het belegd vermogen.

Strategie

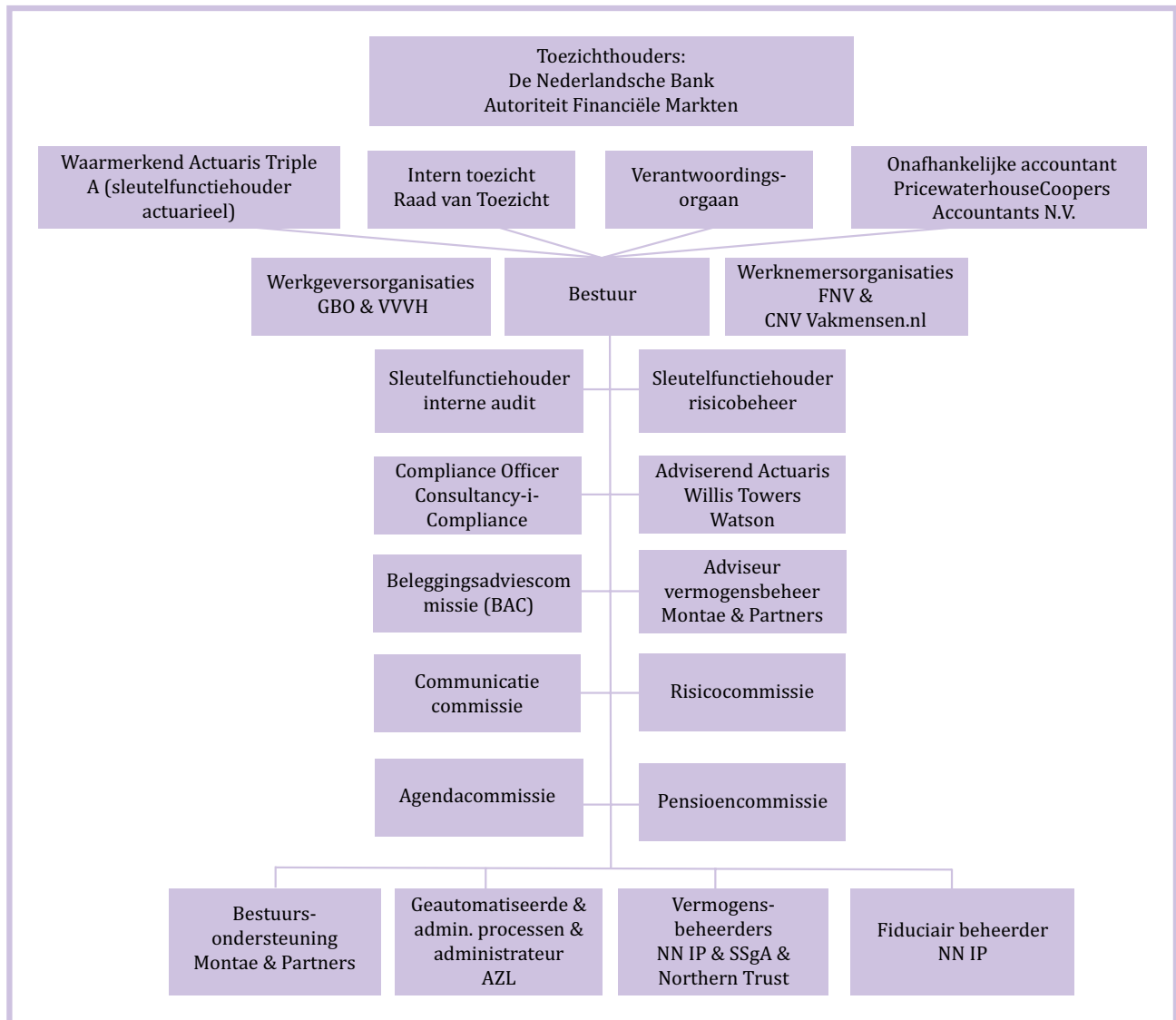
- De aandacht voor pensioen is groot. Het pensioenstelsel gaat in de toekomst veranderen. Wat het effect hiervan zal zijn op de toekomstige pensioenregeling is nu nog niet duidelijk. BPFV volgt de ontwikkelingen op de voet.
- BPFV legt de volgende accenten:
- Het belang van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers staat centraal. Belangen worden evenwichtig tegen elkaar afgewogen. We geven deelnemers inzicht in hun eigen pensioen. Wij informeren tijdig en begrijpelijk over de veranderingen in de pensioenregeling en wij gaan de dialoog aan bij belangrijke besluiten die wij moeten nemen. De pensioengelden worden op een solide wijze beheerd. Bij onze ambitie hoort het nemen van risico's. Dat doen wij op een verantwoorde wijze. Ons risicoprofiel is op een kostenefficiënte wijze vertaald in de beleggingsportefeuille.
- De samenwerking met onze partners is goed georganiseerd, kostenbewust en gericht op een hoge tevredenheid bij (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.
- Wij kijken vooruit en anticiperen op de toekomst. BPFV blijft zich oriënteren op samenwerking met (een) andere partij(en). Dit doen wij samen met sociale partners in de Werkgroep Toekomst. Deze werkgroep verkent onder begeleiding van de AWWN alle scenario's die voor BPFV relevant kunnen zijn.

Het bestuur is van mening dat bovengenoemde doelstellingen in het verslagjaar 2022 grotendeels zijn gerealiseerd. Daaraan liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- In de beraadslaging en besluitvorming tijdens bestuursvergaderingen worden de belangen van alle bij het pensioenfonds betrokken groeperingen evenwichtig tegen elkaar afgewogen.

- Belanghebbenden worden tijdig en begrijpelijk geïnformeerd over voor hen relevante onderwerpen, conform het vastgestelde beleid.
- Het bestuur is zich continu bewust van de noodzaak tot kostenbeheersing van de uitvoering van de pensioenregeling en betreft dit aspect altijd in haar besluitvorming. Het kostenaspect is nadrukkelijk ook onderwerp van gesprek geweest met verschillende uitbestedingspartijen.

De organisatie van het fonds in 2022:

3. Pensioenregeling en verzekerenbestand

De pensioenregeling is overeengekomen door sociale partners en wordt uitgevoerd door ons pensioenfonds. De regeling is per 1 april 2022 aangepast en ook van toepassing op alle deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden die door middel van een collectieve waardeoverdracht per 1 april 2022 door PHJ zijn overgedragen. De pensioenregeling is verder uitgewerkt in het pensioenreglement.

Pensioensysteem

De pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet en is een middelloonregeling met voorwaardelijke toeslagverlening. Voor de toeslagverlening wordt geen premie betaald; deze wordt gefinancierd uit de beleggingsrendementen.

Overige kenmerken van de pensioenregeling per 1 januari 2022

- Drempelperiode toetreding: 2 maanden;
- Pensioenrichtleeftijd ouderdomspensioen: 67 jaar;
- Pensioengevend loon: Het vaste jaarloon inclusief vakantietoeslag, vermeerderd met ploegentoeslagen en vaste toeslagen, zoals nader omschreven in het pensioenreglement;
- Maximum loon: Het maximum pensioengevend loon is voor 2022 vastgesteld op € 59.706, zijnde de maximum WIA-premiegrens;
- Pensioengrondslag: Het (gemaximeerde) pensioengevend loon minus de franchise;
- Franchise: € 14.802 (2022: Sector Vlakglas en Groothandel Verf) en € 16.377 (2022: Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw). Het bedrag van de franchise wordt jaarlijks per 1 januari aangepast, waarbij het uitgangspunt is dat ontwikkeling in de AOW-uitkering wordt gevolgd;
- Ouderdomspensioen: Jaarlijkse opbouw 1,725% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 1,565% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslag;
- Partnerpensioen: Het partnerpensioen op risicobasis (tot en met 2021 op opbouwbasis) bedraagt 70% van het ouderdomspensioen dat de deelnemer zou ontvangen als hij zijn/haar pensioen tot zijn 67-jarige leeftijd bij ons pensioenfonds had opgebouwd. Daarnaast een tijdelijk partnerpensioen dat op risicobasis verzekerd is en maximaal € 16.201,20 per jaar bedraagt en wordt uitgekeerd tot de AOW-leeftijd van de partner;
- Wezenpensioen: Het jaarlijkse wezenpensioen bij overlijden van een deelnemer bedraagt voor elk daarvoor in aanmerking komend kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen;
- Premievrije deelneming tijdens arbeidsongeschiktheid: Bij arbeidsongeschiktheid vindt er premievrijstelling plaats (afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid) voor ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen;
- Toeslagverlening: Toeslagen worden uitsluitend verleend als BPFV genoeg middelen heeft. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de opgebouwde pensioenen en pensioenuitkeringen worden verhoogd. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald;
- Premie: 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslag.

BPFV kent diverse flexibiliseringsmogelijkheden, waaronder deeltijdpensioen, vervroegen en uitstellen van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen en uitrui van partnerpensioen in ouderdomspensioen en andersom.

Verzekerdenbestand

	Gewezen Deelnemers	Pensioen- deelnemers	Pensioen- gerechtigden
Stand per 1 januari 2022	5.437 ¹⁾	12.627	4.663
Mutaties door:			
Nieuwe toetredingen	2.144	0	0
Ontslag met premievrije aanspraak	-2.090	2.090	0
Collectieve waardeoverdracht PHJ	6.934	12.825	4.541
Overige waardeoverdrachten	0	-481	0
Ingang pensioen	-87	-560	892
Overlijden	-26	-103	-355
Afkoop	0	-1	-220
Andere oorzaken ¹⁾	251	-586	-14
Mutaties per saldo	7.126	13.184	4.844
Stand per 31 december 2022	12.563 ²⁾	25.811	9.507
		2022	2021
Specificatie pensioengerechtigden			
Ouderdompensioen		7.277	3.467
Partnerpensioen		2.145	1.147
Wezenpensioen		85	49
Totaal		9.507	4.663

1) In de andere oorzaken zijn alle overige mutaties opgenomen die niet in de opsomming staan, denk hierbij aan bijvoorbeeld expiratie, revalideren/invalideren, wijziging onderneming etc.

2) Waarvan deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling wegens arbeidsongeschiktheid 504.

4. Bestuursaangelegenheden 2022

In deze paragraaf komen de belangrijkste bestuursaangelegenheden uit 2022 aan bod.

Wet toekomst pensioenen

Eerder is afgesproken om 1 januari 2026 als voorlopige transitiedatum te hanteren om bestaande aanspraken en rechten in te varen. Dat betekent voor sociale partners: 2023 gebruiken om afspraken te maken ten aanzien van de toekomstige pensioenregeling. Deze afspraken moeten begin 2024 leiden tot een zogenaamd transitieplan waarin alle afspraken tussen sociale partners zijn vastgelegd. Vóór de zomer zullen sociale partners van de vier sectoren via een speciale bijeenkomst worden bijgepraat over de stand van zaken. Naast de sociale partners worden het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht meegenomen in de informatiesessies die gaan plaatsvinden. Het bestuur zal in 2023 verder in gesprek gaan met het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de rol van deze organen daarbij.

Inkomende CWO

Het bestuur heeft in 2022 naast de reguliere werkzaamheden veel aandacht besteed aan de voorbereiding van de inkomende CWO van het bedrijfstakpensioenfonds voor de Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw (PHJ). Inmiddels heeft de CWO per 1 april 2022 plaatsgevonden en is succesvol afgerond. Vanuit PHJ zijn 6.934 actieve deelnemers, 12.825 gewezen deelnemers 4.541 pensioengerechtigden overgekomen. Het bestuur heeft de noodzakelijke vervolgstappen in het kader van risicobeheersing in beeld gebracht. De belangrijkste hiervan zijn de opvolging van de bevindingen uit het datakwaliteitsonderzoek, handhaving en het in gesprek gaan met werkgeversvertegenwoordiging ten aanzien van de representativiteit en monitoring van de formele afronding van de liquidatie van PHJ. Aangezien de CWO dekkingsgraad neutraal heeft plaatsgevonden en de beleggingsmix van BPFV is gehandhaafd, mag van de CWO geen materiële wijziging op de herstelkracht worden verwacht. Vanwege marktontwikkelingen is de dekkingsgraad op peildatum ná de CWO verder aanzienlijk verbeterd.

Onderzoek naar datakwaliteit en datakwaliteitsbeleid

Het bestuur heeft aan DataTrust opdracht gegeven onafhankelijk onderzoek te doen naar de datakwaliteit van de pensioenadministratie van BPFV zoals die na de roll-back is ondergebracht bij AZL Heerlen. Doel daarvan is te waarborgen dat de datakwaliteit op orde is en om vast te stellen of de dubbele transitie die BPFV in 2019 heeft doorlopen geen nadelige gevolgen heeft op de kwaliteit van de data. DataTrust is in 2019 van start gegaan met het onderzoeken van de datakwaliteit. Als gevolg van de resultaten van dit onderzoek heeft DataTrust op basis van de bevindingen in 2022 een herstelplan opgesteld en is in samenwerking met uitvoeringorganisatie AZL een planning overeengekomen voor herstel van datakwaliteit. Het bestuur heeft deze ervaringen, inzichten en de voorbeelden in de good practice van DNB meegenomen en het datakwaliteitsbeleid is herijkt en dit is tijdens de bestuursvergadering van 10 oktober 2022 vastgesteld.

In het kader van de CWO van PHJ heeft door DataTrust een controle plaatsgevonden op het overdrachtsbestand per 31 maart 2022, mede in het kader van de afspraken die zijn gemaakt bij de CWO. PHJ en BPFV hebben bij de totstandkoming van de CWO afspraken gemaakt over datakwaliteit en dit besproken in de bestuursvergaderingen van BPFV (20 september 2022) en PHJ (21 september 2022). De fondsen hebben vastgesteld dat de data van voldoende datakwaliteit zijn (dit blijkt uit rapportages van DataTrust).

Financiële positie

De financiële positie van BPFV is het afgelopen jaar door stijgende rente positief ontwikkeld. De beleidsdekkingsgraad is in 2022 gestegen van 99,8% (eind 2021) tot 108,5% (eind 2022). Met een beleidsdekkingsgraad eind 2022 van 108,5% kwam de dekkingsgraad boven het minimum vereist vermogen (104,3%). Omdat de dekkingsgraad van het fonds onder het vereist eigen vermogen ligt, is het herstelplan nog steeds van toepassing. Om het herstelplan te kunnen beëindigen moet de beleidsdekkingsgraad van het fonds aan het eind van een kwartaal op of boven het vereist vermogen (115,9%) liggen. Per jaareinde 2021 lag de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds voor het zevende achtereenvolgende meetmoment onder het minimaal vereiste niveau en lag ook de actuele

dekkingsgraad onder het minimaal vereiste niveau. Op basis van wet- en regelgeving had het pensioenfonds om die reden in 2022 een onvoorwaardelijke korting moeten doorvoeren, dusdanig dat de actuele dekkingsgraad zich herstelde tot het minimaal vereiste niveau (een korting van circa 1,2%). Het kabinet heeft echter eind 2021 pensioenfondsen de mogelijkheid geboden om, onder voorwaarden, gebruik te maken van de vrijstellingsregeling 2022 om daarmee in 2022 geen korting te hoeven doorvoeren. Kortingen in 2022 zijn voorkomen doordat het bestuur gebruik heeft gemaakt van de genoemde vrijstellingsregeling waarmee het pensioenfonds, zolang het boven de minimum dekkingsgraad van 90% blijft, iets meer tijd krijgt voor herstel.

Toeslagverlening per 1 januari 2023

De pensioenen kunnen alleen worden verhoogd met een toeslag, als de financiële situatie van het pensioenfonds goed genoeg is. De beleidsdekkingsgraad in de huidige regeling moet dan in principe hoger zijn dan 110%. Vooruitlopend op de invoering van de Wet toekomst pensioen is het wel mogelijk dat pensioenfondsen onder voorwaarden al bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105% (gedeeltelijk) pensioenen kunnen verhogen. Eén van de voorwaarden is dat er sprake moet zijn van een intentie tot invaren bij transitie naar de nieuwe regeling.

Vooruitlopend op de invoering van de Wet toekomst pensioenen heeft het bestuur besloten naar aanleiding van de financiële positie eind 2022 om de opgebouwde aanspraken tot en met 2022 met 3,2% te verhogen per 1 januari 2023. Hiervoor is gebruik gemaakt van de geboden wettelijke mogelijkheid. Het bestuur realiseert zich dat de inflatie de afgelopen maanden beduidend hoger was dan 3,2%. Ondanks dat de dekkingsgraad hierdoor lager wordt en daarmee de kans dat het fonds met een lagere dekkingsgraad over zal gaan naar het nieuwe pensioenstelsel, heeft het bestuur besloten om in deze moeilijke tijden waarin de inflatie hoog is opgelopen, een bescheiden bijdrage te leveren aan koopkrachtbehoud voor onze deelnemers en pensioengerechtigden.

Aanvangshaalbaarheidstoets

Jaarlijks voert het fonds een haalbaarheidstoets uit die inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet van het pensioenfonds, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden. Met de toets monitort het fonds in hoeverre het pensioenresultaat en de afwijking van het slechtweerscenario nog steeds aansluiten bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Bij de invoering van een nieuwe pensioenregeling en bij significante wijzigingen wordt een aanvangshaalbaarheidstoets (AHBT) uitgevoerd. In 2022 is een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd. Uit deze AHBT blijkt dat het fonds hiermee voldoet aan de normering van de pensioenresultaten en de robuustheid zoals aangetoond in de in 2019 uitgevoerde AHBT.

Update ALM-studie

In 2022 is een nieuwe ALM-studie uitgevoerd met het primaire doel om de verhouding matching- en de returnportefeuille te onderzoeken en om de optimale mate van de renteafdekking te bepalen. Het bestuur heeft besloten om de strategische renteafdekking met 25%-punt te verhogen in combinatie met een verhoging van de returnportefeuille met 9%-punt. Door deze verhoging is het strategisch VEV verder onveranderd gebleven. De wijziging van het strategisch beleid is substantieel, wat in principe een trigger zou kunnen zijn voor een aanvangshaalbaarheidstoets. Tegelijkertijd is het uiterst onwaarschijnlijk dat het, als gevolg van deze wijziging van het strategisch beleid, niet meer haalbaar zou blijken binnen 15 jaar uit de situatie van reservetekort te geraken, aangezien het fonds op dit moment al bijna uit reservetekort is en het verwacht rendement van de nieuwe portefeuille hoger is.

AG-prognosetafel 2022 en ervaringssterfte

Naar aanleiding van de publicatie van de nieuwe Prognosetafel AG2022 en het WTW-Ervaringssterftemodel 2022 heeft het fonds onderzoek gedaan naar de overlevingsgrondslagen. Hierbij is het effect van de Prognosetafel AG2022 doorgerekend en zijn fondsspecifieke correctiefactoren voor ervaringssterfte bepaald. Daarnaast heeft onderzoek plaatsgevonden naar verschillende andere actuariële grondslagen. De actualisatie van de overlevingstafel heeft in algemene zin geleid tot een toename van de ingeschatte levensverwachting voor zowel mannen als vrouwen. De actualisatie van de overlevingstafel heeft daarmee een verhogend effect op de TV. Op basis van het deelnemersbestand per 31 december 2021 heeft de nieuwe Prognosetafel AG2022 op totaalniveau een verhogend effect op de TV van 0,8%. In de zomer van 2022 heeft WTW het nieuwe model voor de vaststelling van de ervaringssterfte

naar buiten gebracht. Op basis van dit geactualiseerde model alsmede op basis van de bestandskenmerken van het fonds, leidt aanpassing van de ervaringssterfte tot een beperkte (afgerond nihil) wijziging van de TV van het fonds.

Integraal Risicomanagement

Het bestuur heeft in 2022 veel aandacht besteed aan risicomanagement en de rol van de risicocommissie, mede in het kader van IORP II. In hoofdstuk 10 "Integraal risicomanagement" wordt verder ingegaan op het risicomanagement.

Voorzitterschap

Per 19 april 2022 heeft de heer Oosterloo zijn functie als onafhankelijk voorzitter om medische redenen neergelegd. Per diezelfde datum is vanuit het bestuur de heer Eduard van de Lustgraaf aangewezen als interim-voorzitter, totdat een nieuwe onafhankelijke voorzitter is gevonden en kan worden benoemd. In november 2022 heeft heer Eduard van de Lustgraaf zijn functie als interim-voorzitter van het fonds eveneens om persoonlijke redenen neergelegd. Per 1 februari 2023 is de heer John Westerbrink benoemd als interim-voorzitter.

Aanpassing pensioenregeling en fondsdocumenten

Met ingang van 1 januari 2022 is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de pensioenregeling van ons fonds. Naast de jaarlijkse reguliere aanpassingen in de fondsdocumenten en de aanpassingen in de pensioenregeling zijn de statuten, het beleggingsplan en de -richtlijnen, het beloningsbeleid, het VO-reglement en de ABTN (per december 2022) geactualiseerd/aangepast. In het kader van de CWO zijn in maart 2022 de uitvoeringsovereenkomsten, het pensioenreglement (ingehend per 1 april 2022) en ook de statuten aangepast. De parameters en de flexibiliserings- en afkoopfactoren zijn eind 2022 geactualiseerd en opgenomen in het pensioenreglement.

Het meest actuele pensioenreglement is beschikbaar op de website van het fonds.

Evaluatie uitbesteders/adviesrelaties

Het fonds heeft voor de evaluaties van uitbestedingspartijen een standaard proces vastgesteld om haar uitbestedingspartijen periodiek door middel van gesprekken te evalueren. Doel is de verrichte werkzaamheden te evalueren, bevindingen te delen en de kwaliteit van de werkzaamheden te optimaliseren. In het boekjaar 2022 hebben conform het beleid de evaluaties van vermogensbeheerder en WTW plaatsgevonden. In 2022 zijn met de uitvoeringsorganisatie AZL gesprekken gevoerd over de dienstverlening en meerdere sessies hebben plaatsgevonden in het kader van de contractonderhandelingen voor het nieuwe contract tussen het fonds en AZL. De evaluatie van de overige partijen PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., CIC, Triple A en EY hebben in boekjaar 2022 niet plaatsgevonden. Deze partijen worden in 2023 geëvalueerd.

Contacten met de toezichthouders

De AFM houdt toezicht op de communicatie van pensioenuitvoerders ter bescherming van de (oud-)deelnemers en pensioengerechtigden. In het verslagjaar heeft de AFM een vernieuwde toezichtrapportage opgevraagd bij ons pensioenfonds en heeft het pensioenfonds meegedaan aan het onderzoek Informatieverstrekking verlaging opbouwpercentage.

DNB is als toezichthouder belast met prudentieel toezicht. Dit toezicht richt zich op de financiële stabiliteit van financiële ondernemingen en pensioenfonds. Het doel van DNB is bij te dragen aan de stabiliteit van de financiële sector. Ons fonds informeert DNB over alle wijzigingen in statuten, reglementen en in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Op 15 maart 2022 heeft BPFV een geactualiseerd herstelplan bij DNB ingediend, dat op 19 mei 2022 door DNB is goedgekeurd. Uiterlijk 30 juni legt het fonds het jaarverslag en de daarbij behorende verslagstaten ter beoordeling aan DNB voor. Elke maand en elk kwartaal rapporteert ons fonds aan DNB over zijn financiële positie.

De thema's waarover ons fonds in 2022 op verzoek van DNB heeft gerapporteerd zijn:

- uitvraag nieuwe pensioenregeling;
- niet-financiële risico's (sectorbrede vragenlijst);
- uitvraag inzake CWO;
- de relatie bestuur en het intern toezicht.

In 2022 vond meerdere malen overleg van het bestuur met de toezichthouder van DNB plaats.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt toezicht op de naleving van de privacywetgeving. AZL heeft namens ons pensioenfonds in 2022 eenmaal een datalek aan deze toezichthouder gemeld.

Governance en samenwerking

Door verschillende zienswijzen en interpretaties was in 2022 de samenwerking tussen de gremia (bestuur-RvT-VO) niet optimaal. Hierdoor zijn op diverse momenten posities binnen de gremia niet volledig ingevuld (geweest). Het bestuur en RvT hebben hierover diverse gesprekken gehad met DNB. Het bestuur is actief bezig met een verbeterplan, waaronder verandering van bestuursondersteuning, mediation en invulling van de benodigde vacatures. Dit verbeterplan is inmiddels grotendeels afgerond. De verschillende constructieve overleggen en inzet van alle gremia in het najaar van 2022 en Q1 2023 hebben bijgedragen aan de verbetering van de relatie tussen het bestuur, de RvT en het VO.

Het elkaar meenemen en samenwerken blijft ook in 2023 een punt van aandacht. Het bestuur zoekt de komende periode nog nadrukkelijker de dialoog met de RvT en het VO en zal zich ook in 2023 inzetten om de samenwerking verder te verbeteren.

5. Ontwikkelingen en naleving van wet- en regelgeving

Wet toekomst pensioenen

In de zomer van 2020 hebben het kabinet en sociale partners overstemming bereikt over de uitwerking van het pensioenakkoord uit 2019. De maatregelen met betrekking tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn door het kabinet uitgewerkt in het Wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (Wtp). Het wetsvoorstel is eind 2022 door een ruime meerderheid aangenomen in de Tweede Kamer. Vanaf januari van dit jaar buigt de Eerste Kamer zich over de wet. Met name zaken als uitvoerbaarheid van wetgeving is een belangrijk aandachtspunt. Er wordt nog steeds gekoerst op 1 juli 2023 als ingangsdatum van de Wet toekomst pensioenen. De uiterste invoerdatum is nog altijd 1 januari 2027. Het gevolg van het nieuwe pensioenstelsel is dat straks alleen nog premieovereenkomsten mogelijk zijn en dat voor iedereen een gelijk premiepercentage wordt gehanteerd. Daarbij wijzigt onder de Wtp ook het nabestaandenpensioen. Het nabestaandenpensioen wordt meer gestandaardiseerd, moet adequater en begrijpelijker worden en de risico's voor nabestaanden verkleinen. Onder het nieuwe pensioenstelsel kunnen pensioenfondsen kiezen uit de solidaire premieovereenkomst of de flexibele premieovereenkomst.

Wet Digitale Overheid

In 2023 zal naar verwachting de Wet Digitale Overheid in werking treden. Deze wet is de implementatie van de Europese verordening eIDAS (Electronic Identities and trust services) en heeft als doel om met betrouwbare elektronische identificatie toegang tot digitale diensten van de overheid en ook pensioenuitvoerders mogelijk te maken. Na inwerkingtreding van de wet moeten Nederlandse werkgevers kunnen inloggen op de werkgeversportalen met e-Herkenning. Door werkgevers buiten Nederland wordt eIDAS gebruikt. Bij het fonds aangesloten werkgevers kunnen sinds eind 2020 met behulp van e-Herkenning inloggen op het werkgeversportal. Nederlandse burgers moeten op het deelnemersportal kunnen inloggen met DigiD. Een inlogmiddel van het fonds zelf is niet meer toegestaan. EU-burgers buiten Nederland (met BSN) kunnen inloggen via eIDAS. Zowel eIDAS als het wetsvoorstel verplichten pensioenfondsen niet tot het aanbieden van digitale dienstverlening. Worden echter digitale diensten aangeboden, dan moeten alle EU-burgers en ondernemingen met hun eigen nationale inlogmiddel kunnen inloggen. De eIDAS-verordening is op zich al van kracht. Maar het gebruikmaken van eIDAS inlogmiddelen wordt pas verplicht als de Wet Digitale Overheid in werking is getreden.

Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen

In 2021 heeft het parlement ingestemd met de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Voor pensioenuitvoerders is het onderdeel hiervan relevant dat een deelnemer aan een pensioenregeling het recht geeft om bij pensioeningang 10% van de waarde van zijn aanspraken op ouderdomspensioen ineens te kunnen ontvangen. De pensioenuitvoerder moet daaraan meewerken. De resterende levenslange pensioenuitkering wordt daarna naar evenredigheid verlaagd. Het bedrag ineens is vrij besteedbaar. Op de pensioeningangsdatum kan een deelnemer er voor kiezen om een bedrag ineens op te nemen op de pensioeningangsdatum of in februari volgend op het jaar waarin de AOW-datum wordt bereikt. Het onderdeel van de wet 'bedrag ineens' zou per 1 januari 2023 in werking treden. Echter er kwam vanuit de praktijk de roep dat er praktische bezwaren kleven aan de uitvoerbaarheid van dit onderdeel. Dit heeft geleid tot de indiening van het wetsvoorstel herziening Wet bedrag ineens bij de Tweede Kamer in juni 2022. Mede door de Wtp is de behandeling van het wetsvoorstel naar achteren geschoven. Het wetsvoorstel herziening Wet bedrag ineens is begin 2023 behandeld in de Tweede Kamer. De inwerkingtreding van de Wet bedrag ineens is uitgesteld naar op zijn vroegst 1 januari 2024. Dit geeft pensioenuitvoerders ook meer tijd om deze, uitvoeringstechnisch lastige, keuzemogelijkheid te implementeren.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en Taxonomie

Op 10 maart 2021 is de Europese Verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) in werking getreden. De SFDR beoogt de informatieverstrekking aan eindbeleggers, over de effecten op duurzaamheid door het beleggingsbeleid en de beleggingsbeslissingen door financiële marktpartijen, te verbeteren en is van toepassing op alle financiële markt deelnemers, dus ook op pensioenfondsen. Pensioenfondsen moeten aangeven in hoeverre hun beleggingsportefeuille als 'groen' gezien kan worden. Zij moeten weergeven hoe duurzaamheidsrisico's worden meegewogen in het investeringsproces en wat de verwachte impact is van deze risico's op het

rendement. Hoe en wat er gerapporteerd moet worden is afhankelijk van die kwalificatie. De SFDR wordt nader uitgewerkt in de Regulatory Technical Standards oftewel 'RTS'.

Naast de SFDR heeft de Europese Commissie ook de Europese Taxonomieverordening voor duurzame activiteiten en investeringen gepubliceerd. Dit is een uniform EU-breed classificatiesysteem om duurzaamheid te meten. Pensioenfondsen zullen de taxonomie gaan gebruiken om aan te geven welk deel van hun portefeuille als 'groen' gezien kan worden en om de duurzaamheidsaspecten van investeringen en vermogensbeheerproducten beter te kunnen vergelijken.

Het bestuur van het fonds heeft de pensioenregeling vooralsnog als "artikel 6" volgens de definities van Europese wetgeving geclassificeerd en dus niet als een duurzaam product. Dit neemt niet weg dat het BPFV zich realiseert dat het belangrijk is om bij het beleggen rekening te houden met mens, milieu, duurzaam ondernemen en hoe bedrijven worden bestuurd. Echter vanwege de keuzes die het bestuur ten aanzien van Europese wetgeving maakt, wordt er geen informatie over maatschappelijk verantwoord beleggen in het jaarverslag beschikbaar gesteld.

Naleving wet- en regelgeving

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- Het pensioenfonds in het boekjaar 2022 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.
- Het pensioenfonds in het boekjaar 2022 geen aanwijzingen als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet zijn gegeven.
- In het boekjaar 2022 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld.
- Een herstelplan van toepassing is.

6. Goed pensioenfondsbestuur

Het bestuur houdt zich aan de Principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance). De naleving van de principes moet zorgen voor meer openheid en transparantie richting werkgevers, deelnemers, pensioengerechtigden en slapers. Het gaat om zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Bovendien dient er verantwoording te worden afgelegd over het gevoerde beleid aan deelnemers, werkgevers en pensioengerechtigden..

Integriteitsbeleid en SIRA

Het bestuur heeft een integriteitsbeleid opgesteld met als doel om het integriteitsrisico zoveel mogelijk te beperken. Daartoe voert het pensioenfonds periodiek (minimaal één keer per jaar) en op systematische wijze een integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit met betrekking tot mogelijke integriteitsissues. Het betreft daarbij niet alleen zaken als het risico op belangenverstremgeling, maar ook het voorkomen van fraude en corruptie en de risico's van cybercrime. In het integriteitsbeleid 2022 wordt per risico aangegeven welke beheersmaatregelen zijn genomen om - zoveel als mogelijk - de risico's te mitigeren dan wel te voorkomen. Het integriteitsbeleid is ingebed in het integraal risicomanagementbeleid van het fonds. Hiermee is zeker gesteld dat het integriteitsbeleid de beleidscyclus doorloopt waarbinnen ook monitoring en evaluatie jaarlijks terugkeren op de bestuursagenda. Het risico op fraude en corruptie en cybercrime maakt deel uit de jaarlijkse SIRA. Het risico op fraude en corruptie en cybercrime bij vermogensbeheer(s) en overige uitbestedingspartijen wordt beoordeeld en de te nemen (beheers)maatregelen besproken. De ISAE-rapportages van de uitbestedingspartijen worden jaarlijks geanalyseerd door het bestuur.

Fraudebeheersing

Fraude en corruptie maakt als risico deel uit van de door het fonds uitgevoerde SIRA. In de SIRA is opgenomen dat dit onderdeel is van Niet financiële risicorapportage van AZL.

Het bestuur heeft geen fraudepreventieprogramma en heeft het frauderisico weggezet bij derden. Het bestuur heeft zelf geen uitvoerende taken en ziet niet direct een frauderisico en/of een belangenverstremgeling. De facturatie en betalingsprocuratie is uitbesteed aan AZL. Alle betalingen lopen bij AZL via het betalingssysteem van AZL. Over dit proces wordt in het ISAE 3402-rapport door AZL gerapporteerd. Door de accountant van AZL vindt verder een onafhankelijk audit plaats in het systemen voor het verwerken van transacties. Een eventuele fraude maakt ook onderdeel uit van het door de accountant van AZL verrichte onderzoek. Zowel AZL als BPFV voeren jaarlijks het fraude assessment en de SIRA uit.

Toetsing naleving gedragscode door compliance officer

De compliance officer stelt jaarlijks een compliance-rapportage op. De rapportage over 2022 is gedeeld en besproken met het bestuur.

Jaarlijks vraagt de compliance officer aan alle verbonden personen een verklaring over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar. Bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds blijven de uit de gedragscode geldende normen van toepassing op de verbonden persoon, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Uit de monitoring door de compliance officer is niet gebleken, zover de compliance officer heeft kunnen beoordelen, dat de regels die vallen binnen de scope van compliance in 2022 niet zijn nageleefd. De compliance officer heeft het bestuur de volgende adviezen gegeven:

- Voordat een nieuwe medebeleidsbepalers start, de compliance officer een compliance check te laten uitvoeren, in verband met (mogelijke) conflicts of interest.
- * Een uitnodiging of geschenk melden via de CiC-portal; compliance beoordeelt dan of het fonds mogelijke risico's loopt.
- Een meldingen van een nieuwe nevenfunctie maar ook van een wijziging van een bestaande nevenfunctie door te geven via de CiC-portal.
- De invulling van de taxonomie verordening artikel 5, 6 en 7 bij vraag 6i opnieuw bekijken en beoordelen of deze in lijn is met de geldende regelgeving en richtlijnen.

- Alle antecedenten goed te documenteren en te registreren in een overzicht.

Naleving Code Pensioenfondsen

De Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid hebben in 2013 de Code Pensioenfondsen (hierna: de Code) opgesteld. De in 2018 herziene Code Pensioenfondsen is wettelijk verankerd. De normen in de Code zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het bestuur. De Code is gebaseerd op het 'pas toe of leg uit' beginsel. Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast.

Het bestuur onderschrijft het belang van de naleving van de Code en streeft er naar om alle normen uit de Code na te leven. In bepaalde gevallen wijkt het bestuur af van normen uit de Code. Op basis van de aangepaste Code Pensioenfondsen is het bestuur per norm nagegaan of en zo ja hoe het fonds eind 2022 aan de norm voldoet.

De volgende normen worden door het fonds (nog) niet (volledig) nageleefd:

	Norm	Toelichting
25	Ieder bestuurslid heeft stemrecht.	Het bestuur hecht veel waarde aan het paritaire karakter van het bestuursmodel. De onafhankelijk voorzitter heeft dan ook geen stemrecht. Het is de taak van de voorzitter om, vanuit zijn onafhankelijke positie, zoveel als mogelijk, zorg te dragen voor een gedegen en efficiënt besluitvormingsproces binnen het bestuur.
33	In zowel het bestuur als in het Verantwoordingsorgaan of het Belanghebbendenorgaan is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.	In het Verantwoordingsorgaan zit op dit moment geen vrouw. Bij vacatures wordt, onder meer in vacatureteksten, bewust gestuurd op meer diversiteit binnen het Verantwoordingsorgaan. In het bestuur zit één vrouw. Het bestuur en het Verantwoordingsorgaan beschikken niet over leden jonger dan 40 jaar.
39	Benoeming en het ontslag van leden van het Verantwoordingsorgaan. Een lid van het Verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur na goedkeuring van de Raad van Toezicht en op voordracht van de representatieve organisaties of door verkiezingen.	Het fonds voldoet aan deze normen, met uitzondering van het onderdeel dat een lid van het Verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur. In lijn met het in artikel 115 lid 6 Pensioenwet bepaalde, vindt benoeming van de leden van het Verantwoordingsorgaan plaats door de bij het fonds betrokken werknemers- en werkgeversverenigingen.

Het bestuur is van mening dat in het verslagjaar zo veel als mogelijk is voldaan aan de normen als opgenomen in de Code Pensioenfondsen en dat het heeft zorggedragen voor een integere bedrijfsvoering.

Ondanks het pas-toe-of-leg-uit karakter van de Code Pensioenfondsen zijn er bepalingen die altijd een toelichting verlangen. Deze normen worden, voor zover niet hierboven al aan de orde geweest, hieronder genoemd met een verwijzing naar de toelichting in het jaarverslag.

	Norm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
5	Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja	Het bestuur legt door middel van het jaarverslag verantwoording af en geeft hierin het inzicht in de risico's. Zie paragraaf 10. In het besluitvormingsproces geeft het bestuur aandacht aan de evenwichtige belangenafweging en worden de stappen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming doorlopen.
31	De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja	Het bestuur rapporteert in hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' over de samenstelling van fondsorganen en de geschiktheid van de leden en over diversiteit. Het bestuur heeft diversiteitsbeleid vastgesteld. In het geschiktheidsplan en de (functie-)profielen die voor een vacature worden opengesteld wordt hier invulling aan gegeven. Bij elke vacature wordt bezien of het functieprofiel nog voldoet.
47	Het intern toezicht betreft deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Ja	De Raad van Toezicht betreft de Code bij de uitoefening van zijn taak en rapporteert hierover in zijn rapportage. Zie hoofdstuk 14.
58	Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja	In hoofdstuk 2 'Algemene Informatie' in het verslag beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie van het fonds. Dit wordt tevens gepubliceerd op de website.
62	Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Ja	Het bestuur licht in de ABTN en in hoofdstuk 11 'Beleggingen' haar overwegingen omtrent verantwoord beleggen toe en beschrijft hoe het fonds invulling geeft aan verantwoord beleggen.
64	Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja	In hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' rapporteert het bestuur over de naleving van de gedragscode en over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.

	Norm	Voldoet het fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
65	Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja	In hoofdstuk 6 'Goed pensioenfondsbestuur' wordt gerapporteerd over de behandeling van klachten en geschillen. Het fonds heeft een klachten- en geschillenprocedure opgesteld en deze gepubliceerd op de website, zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen.

Deskundig en competent pensioenfondsbestuur

Het bestuur hecht een groot belang aan het op deskundige wijze besturen van het fonds. Hoe zij hier vorm aan geeft is afgesproken in een geschiktheidsplan. In dit plan staat het beleid rondom geschiktheid (dit omvat deskundigheid, competenties en professioneel gedrag) en er zijn afspraken gemaakt over opleidingen om de kennis op peil te houden en te optimaliseren. Voor zowel ieder bestuurslid afzonderlijk als voor het bestuur als collectief geldt een minimumniveau. Het bestuur inventariseert jaarlijks in hoeverre zij als geheel aan de collectieve geschiktheidseisen voldoet. Naast het gewenste basisniveau werkt het bestuur continu aan permanente educatie om met name bij te blijven bij actuele ontwikkelingen. De leden van het bestuur volgen bijeenkomsten, seminars en opleidingen om het gewenste deskundigheidsniveau te behouden.

Zelfevaluatie

Ieder bestuur van een pensioenfonds is verplicht tot een periodieke zelfevaluatie. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur te bewaken en waar mogelijk te verbeteren. Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren als geheel. Eénmaal per drie jaar vindt de zelfevaluatie plaats onder begeleiding van een externe partij. In 2022 vond de zelfevaluatie van het bestuur onder begeleiding van Management drives plaats. In 2022 vond op 24 februari onder begeleiding van Mens en Kennis tevens een sessie over de samenwerking tussen het bestuur en het VO plaats, waarvan de uitkomsten door middel van een verslag zijn teruggekoppeld aan het fonds. Deze zelfevaluatie heeft onder andere als speerpunt opgeleverd een betere informatievoorziening en samenwerking tussen het bestuur en het VO binnen de governance van het pensioenfonds te bewerkstelligen. Het belang daarvan is duidelijk als het gaat om een goed draagvlak te verkrijgen, de kwaliteit van samenwerking te bevorderen alsmede de effectiviteit van besluitvormingsprocessen te vergroten.

Beloningsbeleid

Het fonds heeft een beloningsbeleid, waarbij de uitgangspunten van de Pensioenfederatie zijn gevolgd. Het betreft een beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in redelijke verhouding staat tot de verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag van de bestuursleden. Er is geen sprake van een prestatie-gerelateerde beloning. Bij ontslag van een bestuurslid wordt geen ontslagvergoeding verstrekt. Het beloningsbeleid is van toepassing op alle bestuursleden en leden van overige organen. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuursleden.

Er geldt een maximumvergoeding op jaarbasis per bestuurslid. Een lid van de agendacommissie komt in aanmerking voor een opslag. Aanvullend geldt voor alle betrokkenen een reiskostenvergoeding. Het bestuur kan van dit maximum of minimum afwijken als omstandigheden daartoe aanleiding geven. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als lidmaatschap van bestuur en/of commissies meer tijd vergt dan begroot. Van deze mogelijkheid is in 2022 gebruik gemaakt, omdat vier bestuursleden door o.a. het traject rond de CWO en vacante functies in het bestuur meer werk hadden. Uitgaande van een gewogen gemiddelde is de norm echter niet overschreden.

Er geldt een maximumvergoeding op jaarbasis per bestuurslid. Een lid van de agendacommissie of de interne auditfunctie komen in aanmerking voor een opslag. Aanvullend geldt voor alle betrokkenen een reiskostenvergoeding. Het bestuur kan van dit maximum of minimum afwijken als omstandigheden daartoe aanleiding geven. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als lidmaatschap van bestuur en/of commissies meer tijd vergt dan begroot. Van deze mogelijkheid is in 2021 gebruik gemaakt, omdat vier bestuursleden door o.a. het traject rond de CWO 20% tot 30% meer werk hadden. Uitgaande van een gewogen gemiddelde is de norm echter niet overschreden.

Hoogte bedragen geldend vanaf 1 januari 2022 *):

Bestuur

Vaste jaarlijkse vergoeding	€ 10.000,- per bestuurslid
Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een bestuurslid, niet zijnde lid van de agendacommissie, bedraagt € 30.000.

Het bestuur kan - in geval van bijzondere situaties die daartoe aanleiding kunnen geven - besluiten in enig jaar af te wijken van dit maximum bedrag.

Agendacommissie

Vaste jaarlijkse vergoeding	€ 16.000,- per bestuurslid
Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een bestuurslid, bedraagt € 56.000,-.

Het bestuur kan - in geval van bijzondere situaties die daartoe aanleiding kunnen geven - besluiten in enig jaar af te wijken van dit maximum bedrag.

Agendacommissie gecombineerd met Sleutelfunctiehouder (SFH) en onafhankelijk voorzitter

Vaste jaarlijkse vergoeding	€ 16.000,- per bestuurslid
Vaste vergoeding SFH	€ 4.000,-
Totale vaste vergoeding	€ 20.000,-
Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De maximale totale vergoeding (vaste en vacatievergoeding samen) over één boekjaar voor een lid van de agendacommissie gecombineerd met SFH en onafhankelijk voorzitterschap, bedraagt € 60.000,-.

Het bestuur kan - in geval van bijzondere situaties die daartoe aanleiding kunnen geven - besluiten in enig jaar af te wijken van dit maximum bedrag.

*) Voor alle vergoedingen geldt dat zij vrijgesteld zijn van btw-heffing.

Commissies

Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

Verantwoordingsorgaan

Vacatievergoeding	€ 410,- per dagdeel (3 uur plus reistijd)
Kilometervergoeding	€ 0,19 per km

De leden van de Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht	€ 20.000,- per jaar
Lid Raad van Toezicht	€ 15.000,- per jaar

Per 2022 is het beloningsbeleid aangepast. De voorzitter van de RvT kan aanspraak maken op een vergoeding van € 20.000,- per jaar en de leden van de RvT op een vergoeding van € 15.000,- per jaar.

Klachten en geschillen

Het fonds kent een klachten- en geschillenprocedure. Klachten of geschillen die ontstaan naar aanleiding van de pensioenreglementen of de uitvoering daarvan, worden in eerste instantie afgehandeld door de uitvoeringsorganisatie.

Wanneer er verschil van inzicht blijft bestaan tussen de betrokkene en de uitvoeringsorganisatie kan de klacht of het geschil worden voorgelegd aan het bestuur. Als ook daarna een verschil van inzicht blijft bestaan kan betrokkene zich wenden tot de Ombudsman Pensioenen.

Door de uitvoeringsorganisatie zijn in 2022 vier klachten ontvangen. Deze dossiers zijn in lijn met de geldende Klachten- en geschillenprocedure door het bestuur afgehandeld. De klachten hebben niet geleid tot aanpassingen in de pensioenregeling of het afhandelingsproces.

7. Communicatie

BPFV vindt effectieve communicatie met de deelnemers en werkgevers belangrijk. In het communicatiebeleidsplan staan de strategische uitgangspunten onze communicatie. Dat plan beschrijft wie we zijn en waar we voor staan, welke doelen we hebben met communicatie en hoe we die doelen bereiken. Eind 2021 heeft BPFV een nieuw communicatiebeleidsplan opgesteld voor de periode 2022-2024. Aan de hand van kerndoelen werken we met onze communicatie aan vertrouwen en zelfredzaamheid bij deelnemers en werkgevers.

Naast het communicatiebeleidsplan stelt het bestuur ieder jaar een communicatiejaarplan op. Dat plan beschrijft de speerpunten per kalenderjaar, inclusief een jaarkalender en begroting.

De communicatie in 2022 stond vooral in het teken van de collectieve waardeoverdracht van PHJ naar BPFV per 1 april 2022. Voor dit traject is een apart communicatieplan opgesteld en uitgevoerd. Het hele jaar zijn allerlei communicatieacties uitgevoerd om de transitie zo soepel en duidelijk mogelijk te laten verlopen.

Daarnaast waren de volgende thema's belangrijk voor de communicatie in 2022:

- Per 1 januari 2022 ging het opbouwpercentage omhoog van 1,5% naar 1,725% en werd het partnerpensioen op risicobasis.
- In 2021 verbeterde de financiële positie van BPFV. Daarom was het niet nodig om de pensioenen in 2022 te verlagen. De financiële positie was helaas niet goed genoeg om de pensioenen op 1 januari 2022 te kunnen verhogen. Eind 2022 konden we aankondigen dat een verhoging van de pensioenen met 3,2% per 1 januari 2023 wel mogelijk was.
- In april 2022 trad Bert Oosterloo af als voorzitter van het fonds. Eduard van de Lustgraaf nam waar als interim-voorzitter.
- Vanaf begin 2022 was onze beleidsdekkingsgraad sinds lange tijd weer hoger dan 100%. Hierdoor is waardeoverdracht weer mogelijk.
- Het Verantwoordingsorgaan kreeg in 2022 vijf nieuwe leden.
- BPFV zette in 2022 een enquête uit onder deelnemers om te peilen of deelnemers voorkeur hebben voor een solidaire of flexibele pensioenregeling in het nieuwe pensioenstelsel. Er werd ook een landingspagina op de website ingericht over het nieuwe pensioenstelsel.
- BPFV organiseerde in november 2022 als pilot een basiscursus pensioen voor werkgevers. De ervaringen waren positief.
- We ontwikkelden in 2022 een welkomstkaart voor nieuwe deelnemers bij het fonds.
- Vanaf 1 januari 2023 kunnen werkgevers in de sectoren glas en verf ook deelnemers aan de excedentregeling van BPFV.

Daarnaast heeft BPFV in 2022 wederom ingezet op het vergroten van de digitale bereikbaarheid. In elke uiting waar het logisch was, stond een oproep om het e-mailadres door te geven. Het verzamelen van e-mailadressen blijft een speerpunt.

Tot slot liep de reguliere communicatie in 2022 ook door. We zorgden voor:

- actuele informatie op de website, waaronder elke maand een nieuwsbericht over de dekkingsgraad;
- twee keer een digitale nieuwsbrief, met apart versies voor actieve deelnemers en gepensioneerden;
- vier keer een digitale nieuwsbrief voor werkgevers;
- e-mailservices met actueel nieuws;
- het verkort jaarverslag 2021;
- de pensioengids 2022 en informatiekaart 2022.

8. Financiële informatie

Het bestuur van het fonds wil een helder en transparant inzicht in de kosten die het fonds maakt. Om die reden zijn ook over het jaar 2022 de kosten inzichtelijk gemaakt. Dit ligt zoveel mogelijk in lijn met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Uitvoeringskosten	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal deelnemers ultimo jaar	22.070	10.100	9.870	9.594	9.394
Uitvoeringskosten (in € 1.000), 2021 inclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	4.428	3.169	1.973	1.747	2.434
Uitvoeringskosten (in € 1.000), 2021 exclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	4.310	2.440	1.973	1.747	2.434
Kosten per deelnemer (in € 1), 2021 inclusief incidentele kosten m.b.t. cwo PHJ	201	314	200	182	259
Kosten per deelnemer (in € 1), 2021 exclusief incidentele kosten cwo PHJ	196	242	200	182	259

Het genoemd aantal deelnemers betreft de actieve deelnemers en pensioengerechtigden. De kosten per deelnemer over 2022 zijn gedaald naar € 201 (2021: € 314). Deze daling wordt veroorzaakt doordat het aantal deelnemers bijna verdubbeld is als gevolg van de inkomende CWO van PHJ. Deze schaalvergroting heeft geleid tot circa 17% minder kosten per deelnemer. De totale uitvoeringskosten over 2022 bedragen € 4.428.000,- (2021: € 3.169.000,-). Met betrekking tot de toerekening van de kosten m.b.t. de collectieve inkomende waardeoverdracht zijn alleen direct herleidbare kosten toegerekend aan deze categorie. Een uitsplitsing van de uitvoeringskosten is opgenomen in de toelichting van de baten en lasten. De uitvoeringskosten en de kosten per deelnemer zijn beheersbaar als gevolg van de vergaderfrequentie van het bestuur, een relatief makkelijk uitvoerbare regeling en het niet uitbesteden van onderwerpen die door het bestuur zelf kunnen worden uitgevoerd. Het bestuur stuurt voortdurend op de kosten en bewaakt deze.

Kosten vermogensbeheer

BPFV wenst zoveel mogelijk transparantie te bieden wat betreft de kosten van vermogensbeheer en sluit aan bij de aanbevelingen van de Pensioenfederatie. Dit betekent dat wordt gerapporteerd middels het look-through principe (er wordt inzicht gegeven in de onderliggende beheer- en transactiekosten binnen fondsen en mandaten).

In onderstaande tabel zijn de kosten van het vermogensbeheer van BPFV weergegeven als absolute bedragen en in een percentage van het gemiddeld belegd fondsvermogen. Ter vergelijking zijn dezelfde cijfers over boekjaar 2021 opgenomen. In 2022 is Pensioenfonds Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw geïntegreerd binnen de portefeuille van BPFV waardoor het fondsvermogen sterk is toegenomen. Door het negatieve rendement over 2022 is het vermogen van de portefeuille gedaald.

Kosten beheer beleggingen

	Kosten % van gem. belegd		Kosten % van gem. belegd	
	Kosten in 2022	vermogen 2022	Kosten in 2021	vermogen 2021
	€	%	€	%
Kosten beheer beleggingen	1.209	0,09	1.490	0,13
Advieskosten vermogensbeheer	48	0,00	94	0,01
Bewaarloon	26	0,00	24	0,00
Overige kosten (inclusief herallocatie vanuit pensioenuitvoerings- en administratiekosten)	971	0,06	191	0,02
Kosten fiduciair beheerder	702	0,05	546	0,05
Totale kosten vermogensbeheer exclusief transactiekosten	2.956	0,20	2.345	0,21
Transactiekosten	2.078	0,14	612	0,05
Totale kosten vermogensbeheer inclusief transactiekosten	5.034	0,34	2.957	0,26

Een nadere uitsplitsing van de kosten van het beheer van de beleggingen en de transactiekosten naar de verschillende beleggingscategorieën over 2022 is opgenomen in de volgende tabel:

	Kosten beheer beleggingen per categorie 2022	Transactie- kosten 2022	Totale kosten beheer beleggingen inclusief transactie- kosten 2022	Kosten beheer beleggingen per categorie 2021	Transactie- kosten 2021	Totale kosten beheer beleggingen inclusief transactie- kosten 2021
Aandelen	195	667	862	295	265	560
Vastrentende waarden	841	1.233	2.074	1.195	347	1.542
Vastgoed	171	178	349	0	0	0
Alternatieve beleggingen	2	0	2	0	0	0
Totaal	1.209	2.078	3.287	1.490	612	2.102

In 2022 zijn de totale kosten vermogensbeheer toegenomen ten opzichte van 2021. Als gevolg van de fusie tussen BPFV en Pensioenfonds Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw is er een sterke toename in transactiekosten. Daarnaast zijn de beleggingscategorieën Vastgoed en Alternatieve beleggingen toegevoegd. De kosten voor de beleggingscategorieën Aandelen en Vastrentende waarden zijn gedaald.

Hierna volgt een toelichting op voorgaande posten:

Kosten vermogensbeheer

De beheervergoedingen bestaan uit de vergoedingen voor de externe vermogensbeheerders. Er zijn in de afspraken met de vermogensbeheerders geen prestatie gerelateerde vergoedingen overeengekomen. BPFV hanteert sinds 2019 een passief beleid voor haar beleggingsportefeuille, behalve voor de beleggingscategorie hypotheken. Dit sluit aan op de beleggingsbeginselen (investment beliefs) van het pensioenfonds. De kosten van passief beheer zijn in het algemeen lager dan van actief beheer.

Advieskosten vermogensbeheer

De advieskosten voor vermogensbeheer hebben betrekking op de strategische advisering en de ondersteuning van het bestuur en de beleggingsadviescommissie (BAC) op het gebied van vermogensbeheer en de externe voorzitter van de BAC. Het bestuur en de BAC worden voor strategische advisering bijgestaan door Montae & Partners. Ook de operationele taken met betrekking tot de beleggingen zijn in 2022 uitgevoerd door Montae & Partners.

Kosten fiduciair beheer

De kosten fiduciair beheer hebben betrekking op de vergoeding die BPFV aan GSAM betaalt voor de fiduciaire dienstverlening. Onder deze dienstverlening vallen onder andere werkzaamheden met betrekking tot advies, selectie van beleggingsinstellingen, analyse en rapportage van de totale vermogensbeheerportefeuille.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn de kosten die het pensioenfonds moet maken om een (beleggings)transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Dit zijn geen kosten die BPFV aan de vermogensbeheerder betaalt, maar kosten (provisies) die bijvoorbeeld aan de beurs of aan een broker worden betaald. Bij een aantal transacties (onder andere obligaties en valuta) wordt dit soort provisie niet apart in rekening gebracht, maar verwerkt in de bied- en laatkoersen (bid-ask spreads).

De kosten maken impliciet onderdeel uit van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie wordt overeengekomen. Deze kosten zijn dus ook al verrekend met het rendement van de beleggingen.

Hieronder staat een tabel met de transactiekosten per beheerder (in euro en in procenten van het totale gemiddeld belegd vermogen):

Transactiekosten 2022

Beheerder	in € (x 1.000)	% van gemiddeld fondsvermogen
GS	940	0,07
State Street	208	0,01
Northern Trust	494	0,04
Aviva	29	0,00
Achmea	207	0,01
AQR	38	0,00
Robeco	24	0,00
Blackrock	108	0,01
Altera	5	0,00
L&G	25	0,00
Totaal	2.078	0,14

De transactiekosten zijn verdeeld in indirecte- en directe transactiekosten. De indirecte transactiekosten zijn kosten die gemaakt worden bij aan-en verkopen van de onderliggende beleggingstitels in de beleggingsfondsen, acquisitiekosten binnen de beleggingsfondsen. De directe transactiekosten zijn inschattingen gebaseerd op de in- en uitstapvergoedingen van de externe vermogensbeheerders.

Beoordeling kosten vermogensbeheer

Bij de beoordeling van de kosten van vermogensbeheer moet niet alleen naar de absolute hoogte van de gerapporteerde kosten worden gekeken. De kosten zijn grotendeels afhankelijk van het strategische beleggingsbeleid en de investment beliefs van het pensioenfonds, alsook de wijze van uitvoering en mate van uitbesteding. De kosten van vermogensbeheer worden daarnaast ook bepaald door de hoogte van het belegd vermogen, wat over 2022 flink is gestegen.

De totale kosten van de beleggingsportefeuille bedroegen in 2022, uitgedrukt ten opzichte van het gemiddelde vermogen in 2022, 34 basispunten. Dit zijn 8 basispunten meer dan in 2021. De transactiekosten zijn in 2022 met 14 basispunten 9 basispunten hoger dan in 2021. Het verschil in transactiekosten wordt veroorzaakt door de fusie tussen BPFV en PHJ. De transacties zijn uitgevoerd na de cwo om tot de juiste beleggingsmix te komen.

Op basis van de CWO overeenkomst diende het resultaat van de transitie te zijn dat de activa van PHJ op 1 april 2022 effectief, zonder ongewenste impact op het risicoprofiel van het fondsvermogen, tegen zo laag mogelijke kosten, door PHJ economisch in eigendom waren overgedragen aan BPFV. Teneinde alle beleggingen van PHJ zorgvuldig over te kunnen dragen aan BPFV is per belegging een werkwijze opgesteld, hierbij zijn de beleggingen zoveel mogelijk "in kind" overgedragen aan BPFV teneinde exposure te behouden en de transactiekosten te beperken. Gedurende de feitelijke transitie zijn posities van PHJ voor 60% van de portefeuille van PHJ "in kind" en daarmee zonder transactiekosten overgedragen aan BPFV, geheel conform afspraken tussen partijen. Vervolgens waren in 2022 in het reguliere proces, na CWO datum, transacties nodig om tot de normportefeuille van het nieuwe totale BPF te komen, op basis van het beleggingsplan 2022.

9. Actuariële informatie

Het is van groot belang om te voorkomen dat het pensioenfonds in een crisissituatie terecht komt. Beheersing van financiële risico's is daarom essentieel. Daarom wordt (onder andere) periodiek via ALM-studies en haalbaarheidstoetsen getoetst of premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid nog voldoende robuust zijn vormgegeven. Hierbij wordt het beleid getoetst binnen verschillende economische scenario's. De dekkinggraad van het pensioenfonds wordt in beginsel maandelijks berekend. In crisissituaties wordt de dekkinggraad wekelijks berekend.

De Ultimate Forward Rate (UFR)

De Ultimate Forward Rate (UFR) is een modelmatige benadering van de marktrente voor pensioenverplichtingen met een termijn langer dan 20 jaar. DNB heeft besloten om per 1 januari 2023 een aanpassing door te voeren ten opzichte van de UFR-methodiek die vanaf 1 januari 2021 stapsgewijs werd doorgevoerd. De belangrijkste wijziging is dat de nieuwe UFR-methode leidt tot een DNB-curve die tot een looptijd van 50 jaar gelijk is aan de swapcurve. De nieuwe UFR-methodiek wordt per 1 januari 2023 in één keer doorgevoerd. Bij de vaststelling van de technische voorziening (en het (minimaal) vereist eigen vermogen) per eind 2022 is uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022, zoals wettelijk voorgeschreven. Dit betekent dat nog geen rekening is gehouden met de nieuwe UFR-methodiek per 1 januari 2023. Indien de voorziening per jaareinde 2022 zou zijn berekend rekening houdend met de UFR-methodiek zoals van toepassing per 1 januari 2023, dan zou de dekkinggraad van het pensioenfonds 0,5%-punt lager zijn uitgevallen (111,5%).

Dekkinggraad

Zowel de dekkinggraad als de beleidsdekkinggraad van BPFV ultimo 2022 ligt onder het minimaal vereiste niveau. De beleidsdekkinggraad alsook de actuele dekkinggraad zijn toegenomen ten opzichte van 31 december 2021.

De ontwikkeling van de dekkinggraad per jaareinde is als volgt:

	2022	2021	2020	2019	2018
Actuele dekkinggraad per jaareinde (in %)	112,0	102,8	96,4	96,0	94,9
Vereiste dekkinggraad (in %)	115,9	113,0	112,1	112,8	113,3
Minimaal vereiste dekkinggraad (in %)	104,3	104,2	104,2	104,2	104,3
Beleidsdekkinggraad (in %)	108,5	99,8	91,7	94,8	98,3
Reële dekkinggraad (in %)	77,2	78,5	74,8	75,7	79,4

Herstelplan

Onder het nFTK wordt gewerkt met een beleidsdekkinggraad. De beleidsdekkinggraad is het twaalfmaandsgemiddelde van de dekkinggraad. De beleidsdekkinggraad zorgt ervoor dat minder op dagkoersen gestuurd hoeft te worden. Daarnaast gelden strengere regels voor het verlenen van toeslagen. Het gedeeltelijk verlenen van toeslag is toegestaan bij een beleidsdekkinggraad van 110% of hoger. Bij een beleidsdekkinggraad hoger dan circa 134% (2021: 128,2%) kunnen toeslagen volledig worden verleend. Daarnaast wordt een vereiste dekkinggraad gehanteerd om vast te stellen of het fonds in een tekortsituatie zit. Eventuele noodzakelijke kortingen mogen over een langere periode worden uitgesmeerd (maximaal tien jaar). BPFV heeft in 2022 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB, gebaseerd op de situatie per ultimo 2021 en op basis van de maximale grenzen van de Commissie Parameters.

In 2023 is wederom een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB, gebaseerd op de situatie ultimo 2022. BPFV heeft geen gebruik hoeven maken van de door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geboden vrijstellingsregeling 2022 om de hersteltermijn te verlengen van tien naar twaalf jaar.

Op basis van dit herstelplan zijn per 1 januari 2023 geen aanvullende maatregelen nodig en ook een korting is (nog) niet aan de orde op dit moment. Op 23 mei 2023 heeft DNB ingestemd met dit herstelplan.

Per jaareinde 2022 lag de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds voor het zevende achtereenvolgende meetmoment onder het minimaal vereiste niveau en lag ook de actuele dekkingsgraad onder het minimaal vereiste niveau. Op basis van wet- en regelgeving had het pensioenfonds om die reden in 2022 een onvoorwaardelijke korting moeten doorvoeren, dusdanig dat de actuele dekkingsgraad zich herstelde tot het minimaal vereiste niveau (een korting van circa 1,4%). Het kabinet heeft echter eind 2022 pensioenfondsen de mogelijkheid geboden om, onder voorwaarden, gebruik te maken van de vrijstellingsregeling 2022 om daarmee in 2022 geen korting te hoeven doorvoeren. De gestelde voorwaarden waren:

- Een actuele dekkingsgraad per jaareinde 2021 van tenminste 90%.
- Een onderbouwing waarom gebruik wordt gemaakt van de vrijstellingsregeling, rekening houdend met de ontwikkeling van de dekkingsgraad de komende jaren en de kortingen die daar mogelijk bij horen.
- Transparante communicatie aan deelnemers over het besluit gebruik te maken van de vrijstellingsregeling, gegeven de financiële positie en voorziene ontwikkelingen.

Het pensioenfondsbestuur heeft besloten om, net als eind 2021, ook in 2022 gebruik te maken van deze vrijstellingsregeling, waardoor een korting in 2022 uit hoofde van Maatregel MVEV niet aan de orde is. Eind 2022 zal de financiële positie van het pensioenfonds opnieuw beoordeeld worden.

Haalbaarheidstoets

Met een haalbaarheidstoets kijkt een fonds naar het pensioenresultaat. BPFV bekijkt of de afgesproken ambities kunnen worden gerealiseerd over een tijdshorizon van de komende 60 jaar, of het premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en of ons fonds voldoende herstelcapaciteit heeft. Als dat pensioenresultaat onvoldoende zou zijn, overlegt het bestuur met sociale partners welke maatregelen BPFV kan nemen om het verwachte pensioenresultaat op het gewenste niveau te brengen. De haalbaarheidstoets wordt uitgevoerd aan de hand van de risicohouding van ons fonds. De risicohouding van een fonds is de mate waarin een fonds (na overleg met sociale partners en de organen van het pensioenfonds) beleggingsrisico's kan en wil lopen.

Sociale partners hebben het bestuur een aantal uitgangspunten meegegeven: vermijd (kleine en grote) rechtenkortingen en hanteer zoveel mogelijk een stabiele premie (binnen marges), waarbij het verlenen van toeslag op de korte termijn van ondergeschikt belang is. De belangrijkste uitkomst waarnaar in de haalbaarheidstoets gekeken wordt, is het pensioenresultaat. Dit is een maatstaf voor koopkrachtbehoud.

De volgende grenzen zijn in het kader van de risicohouding op lange termijn vastgesteld voor BPFV:

- De ondergrens voor wat betreft het verwacht pensioenresultaat is door sociale partners vastgesteld op 75%.
- De grens voor wat betreft de maximale afwijking in geval van een 'slecht weerscenario' is door sociale partners op 30% gesteld.

Vanaf 1 januari 2016 moet ons fonds de haalbaarheidstoets jaarlijks herhalen. Sindsdien was het verwacht pensioenresultaat op basis van de haalbaarheidstoets voldoende. In 2022 heeft BPFV opnieuw een haalbaarheidstoets uitgevoerd. De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2022 voldoen aan de door het pensioenfonds vastgestelde ondergrens en maximale relatieve afwijking.

De cijfermatige resultaten van de haalbaarheidstoets voor 2022 en de aanvang haalbaarheidstoets voor 2023 zijn als volgt:

Resultaten haalbaarheidstoets	Risicohouding (lange termijn)	HBT 2022	AHBT 2023	
Toetsing verwacht pensioenresultaat	Ondergrens/maximale afwijking	Resultaat		Voldaan?
Vanuit feitelijke financiële positie				
Mediaan	75%	79%	81%	JA
Slechtweer scenario		62%	65%	JA
Relatieve afwijking t.o.v. mediaan	30%	22%	20%	JA

Toeslagverlening

De toeslagverlening binnen BPFV is afhankelijk van de financiële situatie van het fonds. Jaarlijks wordt normaliter in november door het bestuur het besluit genomen tot toeslagverlening per de eerste januari van het komende jaar. Het fonds kent een voorwaardelijk toeslagbeleid. De toeslagmaatstaf is voor actieve deelnemers gebaseerd op de loonindex en voor inactieve deelnemers op de prijsindex.

Voor toeslagverlening vanaf 1 januari 2015 geldt dat er pas toeslagen mogen worden verleend vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%. Zowel per 1 januari 2021 als per 1 januari 2022 is geen toeslag toegekend als gevolg van de ontoereikende financiële positie van het fonds. Het fonds verwacht ook de komende jaren geen toeslagen te kunnen verlenen.

Deze specificatie is voor actieve deelnemers en inactieve deelnemers (premievrije deelnemers en de pensioengerechtigden) als volgt:

	Overzicht toeslagen			Actieve deelnemers		Inactieve deelnemers	
	Toegekende Indexatie	Indexatie ambitie	Verschil	Toegekende indexatie	Indexatie ambitie	Verschil	
	%	%	%	%	%	%	
Jaar 2023	3,2000	n.v.t.	0,000	3,2000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2022	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2021	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2020	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2019	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2018	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	
Jaar 2017	0,000	n.v.t.	0,000	0,000	n.v.t.	0,000	

Premie en premiebeleid

Voor 2022 gelden de volgende kerncijfers en premiepercentages:

	2022	2021	2020	2019	2018
Pensioenpremie ¹⁾	32,00%	32,00%	32,00%	32,00%	32,00%
Maximum pensioengevend salaris	€ 59.706	€ 58.311	€ 57.232	€ 55.927	€ 54.614
Franchise PR2007 ²⁾	€ 14.802	€ 14.544	€ 14.167	€ 13.785	€ 13.344

Premiebeleid 2022

Voor 2022 bedroeg de doorsneepremie 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslagsom.. Dit is inclusief de premie voor het tijdelijk nabestaandenpensioen. BPFV baseert de doorsneepremie met ingang van 2021 op een 36-maandsgemiddelde rentetermijnstructuur.

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premies zijn als volgt:

	2022	2021	2020	2019	2018
	€	€	€	€	€
Zuiver kostendekkende premie	72.697	49.119	40.911	35.393	33.407
Gedempte kostendekkende premie	54.898	32.007	28.531	27.440	25.872
Feitelijke premie	63.514	35.998	35.837	32.658	32.728

1) Als percentage van de pensioengrondslagsom.

2) Tevens franchise voor berekening pensioengrondslagsom van PR2007.

De kostendekkende premie, gedempte kostendekkende premie en feitelijke premie over 2022 zijn als volgt opgebouwd:

	Zuiver kosten- dekkende premie	Gedempte kosten- dekkende premie	Feitelijke premie basis- regeling
Actuarieel benodigd	61.189	45.452	45.452
Opslag in stand houden vereist vermogen	7.896	5.834	5.834
Opslag voor uitvoeringskosten	3.612	3.612	3.612
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0	0
Premiemarge	0	0	8.616
Totaal	72.697	54.898	63.514

Kostendekkende premie 2022

De zuiver kostendekkende premie van het pensioenfonds wordt vastgesteld op basis van de door DNB voorgeschreven rentetermijnstructuur waarop ook de technische voorziening voor risico pensioenfonds per jaareinde voorgaand boekjaar is berekend. De zuiver kostendekkende premie 2022 bedraagt € 72.697. De kostendekkende premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur is gevoelig voor renteveranderingen. Hierdoor ontstaan fluctuaties van deze kostendekkende premie. Om dit effect te voorkomen, biedt het raamwerk van de Pensioenwet en het nFTK de mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij toegestaan om af te wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente bij de vaststelling van de feitelijke premie.

Het pensioenfonds maakt gebruik van de mogelijkheid om een gedempte kostendekkende premie vast te stellen voor de wettelijke toets van de kostendekkendheid van de premie. De gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van een voortschrijdend tienjaarsgemiddelde rentetermijnstructuur (dat wil zeggen: de rentecurves per 31 december van de tien verslagjaren voorafgaand aan het boekjaar). In de gedempte kostendekkende premie 2022 is een solvabiliteitsopslag meegenomen die gelijk is aan het percentage van het vereist eigen vermogen per 31 december van het voorgaande kalenderjaar. De gedempte kostendekkende premie 2022 bedraagt € 54.898.

BPFV heeft zijn premiebeleid vastgelegd in de ABTN.

BPFV ontvangt jaarlijks premies, die zijn onderverdeeld in een werkgevers- en een werknemersbijdrage. De ontvangen feitelijke premie basisregeling voor boekjaar 2022 bedraagt € 63.514.

De ontvangen feitelijke premie 2022 voor de basisregeling is voor boekjaar 2022 lager dan de zuiver kostendekkende premie 2022, maar hoger dan de gedempte kostendekkende premie 2022.

In 2021 is er door het bestuur overleg gevoerd met sociale partners over de pensioenregeling per 2022. In de cao is een premiepercentage vastgelegd van 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw..

Premiedekkingsgraad

Hieronder treft u de tabel aan met de ontwikkeling van de premiedekkingsgraad van ons pensioenfonds:

Premiedekkingsgraad BPFV (ultimo jaar)

Premiedekkingsgraad (ex post)

2022	97,9%
2021	80,3%
2020	97,6%
2019	103,9%
2018	109,3%
2017	107,6%
2016	100,9%
2015	90,1%

10. Integraal risicomanagement

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de opzet en werking van het risicomanagement van BPFV en bij de belangrijkste thema's rondom integraal risicomanagement (IRM) in 2022.

1. Inrichting van het integraal risicomanagement

Ambitie, doelstellingen en risicobereidheid

BPFV voert de, voor de bedrijfstak verplicht gestelde, pensioenregeling uit en heeft (zoals beschreven in hoofdstuk 2 "Algemene informatie over het pensioenfonds") een missie, visie, strategie en doelstellingen. Bij de realisatie hiervan loopt het fonds risico's. In het IRM beleidsdocument is de wijze waarop het fonds met die risico's omgaat beschreven. Om de financiële doelstellingen, gerelateerd aan nominale zekerheid en indexatie, te realiseren, acht het fonds het noodzakelijk om financiële risico's te nemen (dit betreft actuariële en beleggingsrisico's). Bij de uitvoering van de pensioenregeling wordt het fonds daarnaast geconfronteerd met een groot aantal niet-financiële risico's.

In het IRM beleidsdocument wordt nader toegelicht wat de bestuurlijke visie op risico's is, wat de risicostrategie is en op welke wijze het fonds het risicomanagement heeft ingericht. Deze inrichting betreft zowel de inrichting van de governance als de inrichting van het risicomanagementproces. Het proces kent de volgende stappen:

Uit het IRM beleidsdocument blijkt de ambitie en doelstellingen van het fonds met betrekking tot integraal risicomanagement. Als onderdeel van de inrichting maakt het bestuur bewust onderscheid tussen financiële en niet-financiële risico's.

Financiële risico's

Voor een financiële instelling zoals een pensioenfonds behoort het bewust aangaan en beheersen van financiële risico's, om de financiële doelstellingen te realiseren, tot de kerntaken. Deze financiële risico's betreffen enerzijds risico's die voortkomen uit het aangaan van pensioenverplichtingen (actuariële risico's) en anderzijds uit het beleggen van de bijbehorende bezittingen (beleggingsrisico's).

Risicohouding (attitude)

Het fonds heeft in overleg met sociale partners een risicohouding vastgesteld. Deze risicohouding moet worden gezien in samenhang met de missie, visie, strategie en doelstellingen van het fonds en is bepalend voor het beleggingsbeleid en daarmee voor de mate waarin het fonds blootstaat aan financiële risico's. De kwalitatieve beschrijving van de risicohouding en de kwantitatieve uitwerking van de risicohouding op basis van grenzen is vastgelegd in de ABTN.

Risicocategorieën (identificatie)

De financiële risico's worden onder meer gemeten door middel van de jaarlijkse haalbaarheidstoets (zeer lange termijn), een periodieke ALM-studie (lange termijn), het herstelplan (middellange termijn, alleen indien er sprake is van een herstelsituatie) en de dekkingsgraad (korte termijn). Korte termijn beleggingsrisico's worden daarbij aan de hand van het door DNB opgelegde standaardmodel voor het bepalen van het vereist eigen vermogen gemeten.

Hierbij worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

Financiële risico's (solvabiliteit):

- S1 Renterisico,
- S2 Zakelijke waarden risico,
- S3 Valutarisico,
- S4 Grondstoffenrisico,
- S5 Kredietrisico,
- S6 Verzekeringstechnisch risico,
- S7 Liquiditeitsrisico,
- S8 Concentratierisico,
- S9 Operationeel risico,
- S10 Actief beheer risico.

Voor de kwantificering van deze risico's wordt verwezen naar de Risicoparagraaf bij de toelichting op de jaarrekening.

Niet-financiële risico's

Naast financiële risico's, die voortkomen uit het aangaan van verplichtingen en uit het beleggen van de bijbehorende bezittingen, wordt het fonds bij de uitvoering tevens geconfronteerd met een groot aantal niet-financiële risico's. Ten aanzien van de niet-financiële risico's en maatregelen streeft het fonds naar een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het fonds, waarbij minimaal voldaan wordt aan de wet- en regelgeving en een verantwoord bestuurlijk proces.

Risicohouding (attitude)

Ook op het gebied van niet-financiële risico's heeft het fonds een risicohouding bepaald. Deze risicohouding bepaalt de gewenste mate van beheersing van de verschillende risico's. De kwantificering van deze risicohouding hangt samen met de gehanteerde methodiek voor de risicoanalyse en wordt tot uitdrukking gebracht in een matrix. De uitwerking hiervan is vastgelegd in het IRM beleidsdocument.

Risicocategorieën (identificatie)

Met betrekking tot niet-financiële risico's worden de volgende risicocategorieën onderscheiden:

1. Pensioenbeheer	2. Vermogensbeheer	3. Bestuurs -ondersteuning	4. Interne processen en besluitvorming	5. Strategisch
1.1 Kwaliteit	2.1 Kwaliteit (beheer)	3.1 Kwaliteit	4.1 Governance	5.1 Afhankelijkheid
1.2 Continuïteit	2.2 Kwaliteit (rapportage)	3.2 Continuïteit	4.2 Juridisch	5.2 Verandervermogen
1.3 IT	2.3 Continuïteit	3.3 IT	4.3 SIRA	5.3 Draagvlak
1.4 Communicatie	2.4 IT			5.4 Beeldvorming extern
				5.5 ESG

Een aantal categorieën is verder onderverdeeld in een aantal subcategorieën.

2. Inzicht in risico's en beheersmaatregelen

Analyse en reactie

Voor ieder van de geïdentificeerde risico-categorieën heeft het fonds concrete risicodefinities en -scenario's vastgelegd. Deze zijn als basis gehanteerd voor een 'risico self assessment' waarmee is bepaald hoe groot het risico wordt ingeschat, zowel in termen van kans en impact als in termen van bruto (zonder beheersmaatregelen) als netto (ná beheersmaatregelen). De ingeschatte risico's worden afgezet tegen de risicohouding en vervolgens wordt bepaald in hoeverre aanvullende actie wenselijk is. Dit betreft een kosten/baten afweging die kan leiden tot het aanpassen van beheersing, het overdragen, het vermijden of het accepteren van het risico. De methodiek van dit 'risico self assessment' is vastgelegd in het IRM beleidsdocument. De uitkomsten vormen vervolgens de basis voor de continue monitoring en rapportage op kwartaalbasis. De belangrijkste uitkomsten worden in de alinea hierna uitgelicht.

Monitoring en rapportage

Ter invulling van de monitoring is een proces ingericht dat leidt tot een risicorapportage aan het bestuur op kwartaalbasis. De financiële risico's en de risico-inschattingen worden hiermee op kwartaalbasis geactualiseerd. Hierin wordt gerapporteerd over wijzigingen in risico's en beheersing gedurende het kwartaal.

Voor wat betreft de financiële risico's is de feitelijke dekkingsgraad in 2022 toegenomen tot 112,0% en daarmee nog onder de grens van het vereist vermogen. De beleidsdekkingsgraad is toegenomen tot 108,5% en ligt daarmee ook onder deze grens. Op basis hiervan dient een nieuw herstelplan opgesteld te worden maar is de dekkingsgraad voor de korte termijn op een toelaatbaar niveau. Het fonds heeft naar aanleiding van de financiële positie 3,2% indexatie kunnen verlenen per 1 januari 2023. Hiervoor is gebruik gemaakt van de geboden wettelijke mogelijkheid.

De toename van de dekkingsgraad in 2022 is grotendeels het gevolg van de toegenomen rente. De afdekking van het renterisico heeft hierop een negatieve bijdrage gehad. Door de toegenomen rente, en het daarmee toegenomen renterisico, bevond het vereist eigen vermogen zich aan het einde van 2022 net buiten de in de korte termijn risicohouding gedefinieerde bandbreedtes. Vanuit de BAC en de uitgevoerde ALM studie heeft het renterisico aanvullende aandacht gehad. Uit de haalbaarheidstoets is gebleken dat de pensioenresultaten voldoen aan de lange termijn risicohouding.

Met betrekking tot niet-financiële risico's wordt in de kwartaalrapportage over in totaal 38 risicocategorieën gerapporteerd. Het netto risico (ná aanwezige beheersing) wordt voor 22 categorieën gekwalificeerd als 'acceptabel', voor 14 als 'toelaatbaar' en er zijn 2 categorieën die worden gekwalificeerd als 'zorgwekkend'. Deze 2 risico-inschattingen houden verband met de Wet Toekomst

Pensioenen en verdienen aanvullende aandacht in de monitoring. Gedurende 2022 is er voor wat betreft de niet-financiële risico's grote druk ervaren bij zowel het bestuur als de bestuursondersteuning vanwege capaciteit en een veelheid aan werkzaamheden met hoge prioriteit. Dit heeft ook geresulteerd in druk op het risicobeheer zoals dat in de 1e lijn plaatsvindt.

Vanuit de risicorapportage over het vierde kwartaal ziet de grafische weergave van de grootste netto niet-financiële risico's er als volgt uit:

Ontwikkelingen

Hieronder worden voor verschillende financiële risicocategorieën de belangrijkste ontwikkelingen en maatregelen over 2022 beschreven. Indien het risico niet wordt geaccepteerd, zijn aanvullende maatregelen vastgesteld.

Matchingrisico (met name renterisico)

Het matchingrisico ontstaat als gevolg van verschillen tussen activa en passiva (pensioenverplichtingen) in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, basisvaluta en gevoeligheid voor ontwikkeling in inflatie. Als onderdeel van het beleid wordt het renterisico niet volledig afgedekt. Dit geldt ook voor de afdekking van het valutarisico in de aandelenportefeuille. De risico's op het gebied van rente- en valutarisico worden beleidsmatig ingekaderd en middels mandaatrichtlijnen voor de beheerders beheerst binnen de beleggingsfondsen.

Marktrisico

Dit is het risico dat de waarde van een belegging fluctueert als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten, waarmee o.a. rekening wordt gehouden met marktliquiditeit en verhandelbaarheid. Er worden bewust marktrisico's genomen, bijvoorbeeld in de vorm van beleggingen in aandelen. Middels het risicodashboard wordt onder meer het marktrisico gemonitord, zoals maatstaven voor de volatiliteit op de financiële markten en marktliquiditeit alsook de risico's van de actuele beleggingsmix versus de strategische normallocatie. In elke BAC-vergadering wordt de actuele beleggingsmix besproken.

Kredietrisico

Het risico op waardeverlies doordat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen, waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen en ontvangen garanties (mogelijk) niet nakomt. De vermindering van kredietwaardigheid van instrumenten behoort ook tot dit risico.

Verzekeringstechnisch risico

Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft met name de risico's als gevolg van overlijden en arbeidsongeschiktheid. In 2022 zijn door het bestuur van BPFV de grondslagen (de overlevingstafel en ervaringssterfte) geactualiseerd. Hiermee wordt het risico naar de meest recente inzichten reeds in de verplichtingen van het fonds tot uitdrukking gebracht.

Op het gebied van niet-financiële risico's waren in 2022 verschillende ontwikkelingen van belang. Zo heeft per 1 april een collectieve waardeoverdracht van PHJ naar het fonds plaatsgevonden, hebben diverse wisselingen binnen het bestuur plaatsgehad, is de bestuursondersteuning gewijzigd, zijn de sleutelfunctiehouders risicobeheer en interne audit gewijzigd en heeft het bestuur veelvuldig met de Raad van Toezicht en met De Nederlandsche Bank overlegd.

11. Beleggingen

Macro economische ontwikkelingen 2022

In 2022 trad onverwacht een enorme wereldwijde stijging van de inflatie op. Deze toename werd veroorzaakt door knelpunten bij de productie van goederen veroorzaakt door de pandemie en door forse stijgingen van energieprijzen mede vanwege de oorlog in Oekraïne. In Nederland kwam de inflatie dik in de dubbele cijfers. Centrale banken hebben prijsstabiliteit als belangrijkste doelstelling en werden door de hoge inflatie gedwongen in te grijpen. Met forse renteverhogingen slaagden centrale banken erin om een duidelijke stijging van de lange termijn inflatieverwachtingen te voorkomen. De reeks van forse renteverhogingen droeg echter wel bij aan een flinke groeivertraging.

In de VS waren renteverhogingen ook nodig omdat de Amerikaanse economie enigszins oververhit was. De te krappe arbeidsmarkt dreigde via loonstijgingen de inflatie verder aan te wakkeren. De Amerikaanse centrale bank voerde hierdoor extra rentestijgingen door en dit zorgde voor een sterkere dollar. De zwakkere Euro vergrootte vervolgens via hogere importprijzen het inflatieprobleem in Europa.

Financiële markten 2022

De ontwikkelingen van economisch groei en inflatie gecombineerd met politieke onzekerheden vertaalden zich in 2022 in negatieve rendementen op vrijwel alle beleggingscategorieën. De hoge inflatie en de renteverhogingen door centrale banken resulteerden bijvoorbeeld in een forse stijging van rentes op staatsobligaties. Het rendement op deze veilige obligaties was hierdoor sterk negatief. Het rendement op de minder veilige obligaties was niet alleen negatief vanwege deze renteontwikkelingen, maar ook omdat vanwege de flinke groei afzwakking de extra benodigde premie bovenop de rente sterk steeg. Ook aandelen lieten negatieve rendementen zien. De rente is een belangrijke variabele bij de waardering van aandelen en hogere rentes zetten deze waarderingen onder druk. Opkomende markten bleven daarbij weer achter bij aandelen van ontwikkelde landen. Vastgoed was met een positief rendement, ondanks de rentestijging, een positieve uitzondering in de portefeuille. Economische ontwikkelingen werken echter vaak met enige vertraging door in de waardering van vastgoed.

Transitie PHJ beleggingen naar BPFV

Teneinde alle beleggingen van PHJ zorgvuldig over te kunnen dragen aan BPFV is per belegging een werkwijze opgesteld, hierbij zijn de beleggingen zoveel mogelijk "in kind" overgedragen aan BPFV teneinde exposure te behouden en de transactiekosten te beperken. Gedurende de feitelijke transitie zijn posities van PHJ voor 60% van de portefeuille van PHJ "in kind" en daarmee zonder transactiekosten overgedragen aan BPFV, geheel conform afspraken tussen partijen.

Beleggingsbeleid BPFV

Het bestuur van BPFV heeft in het beleggingsplan 2022 de allocatie over categorieën beperkt aangepast. De allocatie naar Duration Matching- en geldmarkt fondsen is met 6% afgebouwd, ten gunste van Nederlandse woninghypotheken in lijn met de reeds ingezette opbouw van deze portefeuille en de beleggingscategorie High Yield.

De normportefeuille die per 1 februari 2022 is vastgesteld bestond op hoofdlijnen uit de volgende categorieën:

- 41,5% in de matchingportefeuille,
- 58,5% in returnportefeuille.

De strategische afdekking van het renterisico van de pensioenverplichtingen is gehandhaafd op 44%. De renteafdekking vindt plaats op basis van de pensioenverplichtingen contant gemaakt met de marktrente. De werkelijke renteafdekking komt per eind december 2022 uit op 50,2%.

Beleggingsmix

Het door het bestuur vastgestelde strategische beleggingsbeleid en de feitelijke allocatie per ultimo 2022 kan als volgt worden samengevat:

Feitelijke allocatie per ultimo jaar (%)	2022	Strategische allocatie in 2022(%)
Matchingportefeuille	41,0%	41,5%
Returnportefeuille	59,0%	58,5%
Totale portefeuille	100,0%	100,0%

Rendement

In 2022 heeft de totale portefeuille heeft een rendement behaald van -24,87% en is daarmee 176 basispunten voorgebleven op de benchmark. De outperformance is volledig afkomstig uit de matchingportefeuille met een outperformance van 410 basispunten. Binnen de returnportefeuille zien we een daling over vrijwel alle beleggingscategorieën. De performance van aandelen, zowel wereldwijd als opkomende markten is in 2022 sterk negatief. Over 2022 heeft het liquide deel van de returnportefeuille een negatieve performance van -15,45% laten zien. Het illiquide deel van de returnportefeuille noteerde een negatieve performance van -15,95%.

In onderstaande tabel worden de rendementen over het gehele jaar per beleggingscategorie weergegeven:

Beleggingscategorie	Portefeuille	Benchmark	Benchmark
Matchingportefeuille	-37,7%	-41,8%	Kortlopende obligaties + swaps
Returnportefeuille			
Bedrijfsobligaties	-13,7%	-13,9%	IBOxx EUR Non-Sovereign
Green Bonds	-10,0%	-9,7%	Bloomberg Euro Green Corporate Bond 5% Issuer Capped
High Yield	7,6%	-8,3%	BB Barclays Global High Yield Excl
CMBS & EMG 2% Cap Ind Eur Hedged Staatsobligaties opkomende landen	-6,0%	-5,9%	JPM GBI - Emerging Markets
Nederlandse Hypotheken	-19,9%	-20,4%	Nederlandse Staatsobligaties
Aandelen ontwikkelde markten	-17,7%	-16,4%	75% MSCI World (DC) NDR TR, EUR hedged + 25% MSCI World (DC)
Aandelen opkomende markten	-15,8%	-14,9%	MSCI Emerging Markets NDRTR
Onroerend Goed	-1,7%	2,6%	MSCI Netherlands Annual Property Ind
Infrastructuur	5,2%	5,2%	Euribor 1 week deposito rente + 3%
Private Equity	-7,8%	15,4%	MSCI World DC, NDR, 3-jaars voortschrijdend gemiddelde + 3% (op jaarbasis)
Totaal	-24,9%	-26,6%	Samengestelde Benchmark

Toelichting per beleggingscategorie

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille is ingevuld met duration matching fondsen van de fiduciair adviseur, en liquiditeitsfondsen. Deze fondsen hebben verschillende looptijdprofielen. Door deze te combineren kan een afdekking van het renterisico conform het beleid van BPFV worden gerealiseerd. De benchmark van deze fondsen is een maatwerk benchmark van een combinatie van swaps (afgestemd op de gewenste rentegevoeligheid van het duration matching fonds) en kortlopende obligaties. De portefeuille wordt met een laag actief

risicoprofiel beheerd, dus beoogt vooral het benchmarkrendement te realiseren. Door de sterk gestegen rente liet deze portefeuille een fors negatief rendement van -37,7% zien, waarmee de portefeuille 4,1% boven het benchmarkrendement uitkwam.

Door de sterk gestegen rente liet deze portefeuille een fors negatief rendement van -13,2% zien, waarmee de portefeuille 0,9% boven het benchmarkrendement uitkwam. Dit is met name een realisatie in het eerste kwartaal als gevolg van een combinatie van rebalancing van de rentehedge en de looptijdeffecten die door de sterke rentestijging impact hadden.

Returnportefeuille

1. Bedrijfsobligaties

De portefeuille bedrijfsobligaties is sinds begin 2019 ingevuld met het Europese bedrijfsobligatiefonds van State Street. Dit kent een duurzaam karakter en wordt passief beheerd. Het fonds behaalde in 2022 een negatief resultaat van -13,7% wat voornamelijk veroorzaakt werd door de gestegen rente. Het bleef hiermee 0,2% voor op de benchmark.

2. Hypotheken

Sinds 2019 participeert BPFV in het Nederlandse hypothekenfonds van de fiduciair adviseur. Daarnaast participeert BPFV sinds 2022 ook in het Syntrus Achmea PVF Particuliere Hypothekenfonds. Het rendement op deze categorie bedroeg -19,9%. Omdat er geen passende benchmark beschikbaar is wordt deze categorie afgezet tegen staatsobligaties. Door de gestegen marktrente werd daarop een negatief rendement geboekt. De hypotheekrente in Nederland is echter in 2022 ook meegestegen met de marktrente waardoor op de portefeuille een negatief rendement werd behaald.

3. Aandelen

BPFV laat de aandelenportefeuille volledig passief beheren. In de ontwikkelde markten wordt belegd via één wereldwijd passief beleggingsfonds met een nadrukkelijker ESG profiel dat wordt beheerd door Northern Trust. In opkomende markten is in een State Street fonds belegd, eveneens passief.

Alle regio's kenden in 2022 een negatief jaarresultaat.

Belegging	Portefeuille	Benchmark
Ontwikkelde Markten (Euro hedged)	-18,8%	-17,9%
Ontwikkelde Markten (unhedged)	-13,7%	-12,8%
Opkomende Markten	-15,8%	-14,9%
Totaal	-17,3%	-16,1%

Alhoewel het een passief aandelenmandaat betreft is er een underperformance ten opzichte van de benchmark behaald van -1,2%. Dit is het gevolg van het attributie selectie effect, met name in wereldwijde aandelen.

4. Z-score

De underperformance in 2022 leidt tot een positieve uitkomst van de Z-score en de daaraan verbonden performancetoets. In navolgende tabel zijn de uitkomsten van de Z-score en performancetoets in de afgelopen vijf jaren opgenomen. De performancetoets wordt uitgevoerd op basis van de behaalde Z-scores in de afgelopen vijf jaar. Op basis van deze vijf scores dient het fonds boven 0 uit te komen om de performancetoets te doorstaan.

Periode	Z-score	Performancetoets ¹⁾
2022	1,25	1,67
2021	0,78	1,95
2020	0,58	2,18
2019	0,43	1,67
2018	-0,65	1,56
2017	0,37	1,86

5. Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Het bestuur van het fonds heeft de pensioenregeling vooralsnog als “artikel 6” volgens de definities van Europese wetgeving geïnclassificeerd en dus niet als een duurzaam product. Dit neemt niet weg dat het BPF Vlakglas zich realiseert dat het belangrijk is om bij het beleggen rekening te houden met mens, milieu, duurzaam ondernemen en hoe bedrijven worden bestuurd. Echter vanwege de keuzes die het bestuur ten aanzien van Europese wetgeving maakt, wordt er geen informatie over maatschappelijk verantwoord beleggen in het jaarverslag beschikbaar gesteld. Het fonds heeft evenwel de ambitie om beleggingsfondsen met een lage ESG-integratie uit te faseren. Omdat het fonds inzet op “doen” en terughoudend is in “opschrijven op wat we doen”, hanteren we de classificatie conform artikel 6 SFDR. Per eind 2022 hebben 90% van de beleggingsfondsen in de portefeuille van BPFV een “artikel 8” classificering.

6. Prudent Person 2022

Op grond van de Prudent Person-regel in artikel 135 en 136 van de Pensioenwet dient BPFV te beleggen in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigden. Sinds 1 januari 2015 moet het pensioenfonds op grond van het nieuwe artikel 13a lid 4 van het Besluit FTK zelf onderbouwen dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de Prudent Person-regel.

Bij het opstellen van de onderbouwing is gekeken naar de vormgeving van het beleggings- en risicobeleid, de risicohouding, de veiligheid, liquiditeit, kwaliteit van de beleggingen en bijbehorende risico's, het renteaftdekkings- en derivatenbeleid, diversificatie van beleggingen en de wijze van waarderen.

Het bestuur van BPFV handelt in overeenstemming met het prudent person beginsel conform de artikelen 135 en 136 uit de Pensioenwet en de artikelen 13 en 14 uit het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen (FTK).

Centraal hierin staat de doelstelling om te beleggen in het belang van de deelnemers. Het bestuur weegt de belangen van haar deelnemers op evenwichtige wijze bij het nemen van besluiten. In de vaststelling van de risicohouding en uitvoering van de ALM-studie wordt expliciet rekening gehouden met verschillende groepen deelnemers. Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen tracht het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Dit komt onder andere tot uiting bij de vaststelling van het strategische beleggingsbeleid, de invulling van dit beleid en de naleving van het vastgelegde risicokader.

De basis voor de risicohouding die het pensioenfonds in 2015 heeft vastgesteld is een drietal uitgangspunten die de sociale partners hebben aangegeven betreffende de kans op kortingen, premiebeleid en verwachte indexatie. De risicohouding komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets. In de eerstvolgende volledige ALM-studie zal de risicohouding geïkht worden aan het te voeren beleggings- en risicobeleid.

1) Het in dit verslag opgenomen percentage bij de performancetoets betreft het ‘gecorrigeerde’ percentage. Dat wil zeggen dat er – in lijn met het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 - 1,28%-punt opgeteld is bij het ongecorrigeerde percentage.

Het bestuur houdt in alle redelijkheid rekening met de specifieke verplichtingen van het fonds om tot een zorgvuldige onderbouwing van het beleggingsbeleid te komen. Hiervoor wordt periodiek een ALM-studie uitgevoerd. In de beleidscyclus beleggingen is vastgelegd dat de resultaten van het ALM-beleid worden vertaald in een strategisch beleggingsbeleid en een jaarlijks beleggingsplan. Het bestuur van BPFV keurt deze plannen jaarlijks goed en deze vormen de basis van het beleggingsbeleid.

De invulling van het beleid gebeurt middels externe vermogensbeheerders die periodiek door het bestuur worden geëvalueerd. Bij de vertaalslag (implementatie) naar de daadwerkelijke invulling van het beleggingsbeleid wordt zorgvuldigheid betracht.

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een complete opzet van het renteafdekkingsbeleid en een brede spreiding over beleggingscategorieën. In samenhang hiermee worden de verschillende beleggingsrisico's geïdentificeerd en op de juiste waarde ingeschat.

De risico's van het pensioenfonds zijn vastgelegd in het Integraal Risico Management (IRM) framework. Jaarlijks worden de risico's en bijbehorende beheersmaatregelen door het bestuur geëvalueerd en geprioriteerd. Bij voorstellen aan het bestuur wordt standaard een risicoparagraaf toegevoegd. Onder andere de risico's betreffende het gebruik van derivaten, marktliquiditeit en het cash flow risico van het pensioenfonds zijn onderdeel van het IRM-framework. Het bestuur meent deze risico's adequaat te beheersen. In het beleggingsplan wordt ingegaan op de voorwaarden die worden gesteld aan het gebruik van derivaten in de portefeuille en de waardering van beleggingen.

De verantwoording van vermogensbeheerders over het gevoerde beleid en de controleomgeving is uitvoerig. Deze partijen, alsook de adviseurs van het pensioenfonds, leveren op maandbasis meerdere rapportages waarmee verantwoording wordt afgelegd over het gevoerde beleid. Dikwijls wordt naar aanleiding van rapportages actie ondernomen door de diverse beleidscommissies, waarvan de uitkomsten in het bestuur worden besproken.

De governance van het pensioenfonds is op zodanige wijze ingericht dat er voldoende checks en balances aanwezig zijn bij de invulling en monitoring van het beleggingsbeleid.

Het bestuur heeft in december 2018 de investment beliefs geactualiseerd. De fundamentele beleggingsbeginselen en visie van het bestuur zijn vastgelegd wat betreft het beleggingsproces, de werking van financiële markten, governance en ESG-beleid. De investment beliefs gelden ook als verantwoording richting de deelnemers en worden daarom ook op de website van het pensioenfonds gepubliceerd.

12. Vooruitblik

In dit hoofdstuk gaan we kort in op enkele gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de balansdatum van dit jaarverslag. Daarnaast een verdere vooruitblik voor 2023.

Gebeurtenissen na de balansdatum

De volgende gebeurtenissen hebben plaatsgevonden na 1 januari 2023:

- In februari 2023 is een tussentijdse ERB uitgevoerd met als specifieke aanleiding de afronding van een CWO van PHJ. Deze tussentijdse ERB betreft een actualisering van de reguliere ERB die het pensioenfonds heeft uitgevoerd en vormt tevens de noodzakelijke basis voor een eventuele, toekomstige nieuwe tussentijdse ERB.
- In januari 2023 is de heer F.P. van Rijn als de sleutelfunctiehouder Risicobeheer benoemd ingaand per 10 januari 2023. De heer J. Westerbrink is na instemming van DNB per 1 februari 2023 benoemd als interim-voorzitter, totdat een nieuwe onafhankelijke voorzitter is geselecteerd en benoemd.
- Eind maart 2023 is een nieuw herstelplan ingediend bij DNB.
- In 2023 wordt de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd. De deadline voor het uitvoeren van de haalbaarheidstoets is 1 juli 2023.

Vooruitblik 2023

In 2023 zullen de volgende onderwerpen in ieder geval aandacht vragen van het bestuur:

- De inval van Rusland in Oekraïne brengt risico's met zich mee voor ons fonds, op zowel operationeel gebied als op strategisch gebied, en zowel op korte termijn als op de langere termijn. Zoals het er nu naar uitziet zal de oorlog tussen Rusland en Oekraïne langere tijd voortduren. Op dit moment zijn er nog geen directe gevolgen voor deelnemers of het fonds. Het fonds houdt de ontwikkelingen goed in de gaten en de mogelijke gevolgen voor ons pensioenfonds en uw pensioen. De oorlog kan voor langere tijd wel impact hebben op de wereldeconomie en daarmee ook op de strategische doelstellingen van het fonds. Samen met onze uitbestedingspartijen zorgen wij ervoor dat voldaan wordt aan sanctiewetgeving. Zo blijft het sanctiepakket in stand en het risico van cyberaanvallen blijft aanwezig. Daarnaast monitort het fonds het mogelijke effect op de beleggingsportefeuille, cybersecurity en de eventuele effecten binnen de bij het fonds aangesloten sectoren. De oorlog blijft ook leiden tot onrust op de financiële markten en heeft gevolgen voor de prijzen van grondstoffen.
- In het begin van 2023 ontstonden zorgen over een nieuwe bankencrisis door het omvallen van de Silicon Valley Bank en de problemen bij Credit Suisse. De directe impact op BPFV was, met -0,01% rendement op totaal portefeuilleniveau, beperkt.
- De financiële positie van BPFV zal ook in 2023 de onverminderde aandacht van het bestuur vragen.
- In de zomer van 2020 hebben het kabinet en sociale partners overeenstemming bereikt over de uitwerking van het pensioenakkoord uit 2019. De maatregelen met betrekking tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn door het kabinet uitgewerkt in het Wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Op 23 december 2022 is het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen aangenomen door de Tweede Kamer en is, ten tijde van het schrijven van dit verslag, in behandeling bij de Eerste Kamer. De beoogde ingangsdatum van de Wet toekomst pensioenen is 1 juli 2023. Niet zeker is of de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen geen verdere vertraging oploopt.
- In 2021 heeft het parlement ingestemd met de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Voor pensioenuitvoerders is het meest relevant het onderdeel dat een deelnemer aan een pensioenregeling het recht geeft om bij pensioeningang 10% van de waarde van zijn aanspraken op ouderdomspensioen ineens te kunnen ontvangen. Het onderdeel van de wet 'bedrag ineens' zou per 1 januari 2023 in werking treden. Het wetsvoorstel herziening Wet bedrag ineens is begin 2023 behandeld in de Tweede Kamer. De inwerkingtreding van de Wet bedrag ineens is uitgesteld naar op zijn vroegst 1 januari 2024. De voorbereiding voor de invoering van dit keuzerecht en de communicatie naar de deelnemers die bijna met pensioen gaan houden de aandacht van het bestuur.
- In de komende jaren zal de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de inbedding ervan in de regeling, het beleid en de processen van het pensioenfonds veel aandacht vragen. Het belangrijkste aandachtspunt hierbij is de voorbereiding van de pensioenadministratie, gezien de vele parallelle veranderingen die bij de pensioenadministrateur worden doorgevoerd. Hierbij is er specifiek aandacht voor de IT-risico's die deze verandering met zich meebrengen.

13. Bestuur en organisatie

Het bestuur

BPFV kent een paritair samengesteld bestuur dat zich terzijde laat staan door enkele externe partijen: een externe adviserend actuaaris, een certificerend actuaaris, een externe accountant, een compliance officer, een bestuursbureau en een beleggingsadviseur. BPFV maakt gebruik van diverse bestuurscommissies. BPFV heeft geen personeel in dienst; alle werkzaamheden (pensioenadministratie, uitbetaling, vermogensbeheer, communicatie, etc.) zijn uitbesteed.

Het bestuur bestaat uit zeven leden. De werkgeversorganisaties dragen in onderling overleg drie leden voor, die door het bestuur worden benoemd. De werknemersorganisaties dragen ieder één lid voor, voor benoeming door het bestuur. Het lid namens pensioengerechtigden wordt benoemd door het bestuur na verkiezingen door pensioengerechtigden. De voorzitter is een onafhankelijk bestuurslid zonder stemrecht en wordt benoemd door het bestuur.

De samenstelling van het bestuur per 31 december 2022 is als volgt:

Benoemd als onafhankelijk voorzitter:

Leden		Vanaf	Tot	
De heer Eduard van de Lustgraaf (1950) ¹⁾	voorzitter A.I.	19-04-2022	01-11-2022	Onafhankelijk
Vacature ⁴⁾	voorzitter A.I.	01-11-2022	01-02-2023	

Benoemd als bestuurslid namens werkgeversorganisaties:

Leden		Vanaf	Tot	Organisatie
De heer Herbert Oude Luttkhuis (1964)	bestuurslid	04-03-2020	04-03-2024	GBO
De heer Eduard van de Lustgraaf (1950) ²⁾	bestuurslid	01-07-2014	01-07-2022	VVWH
De heer Joost Borm (1956) ³⁾	plv. secretaris	01-10-2014	01-07-2022	GBO
Vacature ⁴⁾	bestuurslid	–	–	EPV/Dutch-Man/ Hiswa-Recron

Benoemd als bestuurslid namens werknemersorganisaties:

Leden		Vanaf	Tot	Organisatie
De heer Hugo Nieuwenhuijse (1980)	bestuurslid	13-01-2021	13-01-2025	FNV
Mevrouw Lettie Kleijer-Blok (1959)	bestuurslid	29-10-2019	29-10-2023	FNV
De heer Harm Roeten (1961)	secretaris	07-02-2017	07-02-2025	CNV Vakmensen

- 1) De heer Oosterloo is per 19 april 2022 uitgetreden als onafhankelijke voorzitter. De heer van de Lustgraaf heeft hem als interim-voorzitter opgevolgd. De heer van de Lustgraaf heeft zijn functie als interim-voorzitter om medische redenen in november 2022 neergelegd. Per 1 februari 2023 is de heer Joost Westerbrink aangewezen als technisch interim-voorzitter, totdat een nieuwe onafhankelijke voorzitter is geselecteerd en benoemd.
- 2) De zittingstermijn van de heer Van de Lustgraaf als vertegenwoordiger van de werkgevers (VVWH) in het bestuur liep op 1 juli 2022 af. De vacature zal worden ingevuld door een afgevaardigde namens de werkgeversverenigingen EPV, Dutch-Man en Hiswa-Recron. De heer Oude Luttkhuis neemt de afvaardiging van het VVWH voor 50% op zich. Op deze wijze blijft het bestuur binnen de 7 personen.
- 3) De heer Borm is na instemming van DNB per 9 februari 2023 tijdelijk herbenoemd als bestuurslid namens de werkgeversorganisatie. Na de benoeming en korte inwerktraject van de heer Panneman heeft de heer Borm zijn bestuurslidmaatschap op 8 mei 2023 neergelegd.
- 4) Vanuit de werkgeversverenigingen EPV, Dutch-Man en Hiswa-Recron is de heer Panneman als aspirant-bestuurder voorgedragen voor de invulling van deze vacature. Hij is op 10 februari 2023 voorgedragen voor toetsing bij DNB. DNB heeft op 11 april 2023 de voorgenomen benoeming van de heer Panneman goedgekeurd. Het bestuur is in haar vergadering van 24 april 2023 overgegaan tot de definitieve benoeming van de heer Panneman ingaand per 11 april 2023.

Bestuur en dagelijkse leiding

Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het bedrijfstakpensioenfonds, alsmede overeenkomstig de vastlegging in de ABTN. Het bestuur vertegenwoordigt het bedrijfstakpensioenfonds en draagt de (eind-) verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de pensioenregelingen en het daartoe behorende pensioen-, risicomangement-, beleggings- en communicatiebeleid. Het bestuur heeft in 2022 gemiddeld genomen elke maand vergaderd. Besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.

Het bestuur heeft tijdens het boekjaar 2022 dertienmaal regulier vergaderd. Daarnaast heeft het bestuur diverse malen in verschillende gremia overlegd.

De Agendacommissie van het fonds bestaat uit de onafhankelijk voorzitter, de secretaris van het bestuur en de plaatsvervangend secretaris van het bestuur. In de Agendacommissie wordt de voortgang van alle acties en activiteiten van het fonds besproken en worden de vergaderingen voorbereid.

Samenstelling Agendacommissie per 31 december 2022:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Herbert Oude Luttikhuis	Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO
Vacature ¹⁾	Onafhankelijk voorzitter
De heer Harm Roeten	CNV Vakmensen

De Agendacommissie is in 2022 elf maal bijeengekomen.

BPFV kent diverse bestuurlijke commissies. Deze zijn waar mogelijk paritair samengesteld.

Beleggingsadviescommissie (BAC)

De BAC bereidt voor het bestuur besluiten voor over strategische beleggingen en wijzigingen op het gebied van vermogensbeheer.

De BAC bereidt voor het bestuur besluiten voor over strategische beleggingen en wijzigingen op het gebied van vermogensbeheer.

De commissie houdt toezicht op het integraal balansmanagement en het vermogensbeheer. In dat kader beoordeelt zij de betreffende rapportages en worden vergaderingen voorbereid. De ondersteuning van de BAC wordt verzorgd door Montae & Partners te Rijswijk.

Samenstelling BAC per 31 december 2022:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
Vacature ²⁾	
De heer Hugo Nieuwenhuijse	FNV

De heer Jan Willem Engel (Montae & Partners) was in 2022 extern adviseur van de BAC. Vanaf 1 juli 2021 is de heer Hugo Nieuwenhuijse aangesteld als voorzitter. De heer Herbert Oude Luttikhuis was in 2022 toehoorder. De BAC heeft in 2022 zes maal vergaderd.

1) De heer John Westerbrink neemt per 1 februari 2023 als technisch interim-voorzitter zitting in de Agendacommissie. BPFV kent diverse bestuurlijke commissies. Deze zijn waar mogelijk paritair samengesteld.

2) Vanuit de werkgeversverenigingen EPV, Dutch-Man en Hiswa-Recron is de heer Panneman als aspirant-bestuurder (lid van de BAC) voorgedragen voor de invulling van deze vacature. Hij is op 10 februari 2023 voorgedragen voor toetsing bij DNB. DNB heeft op 11 april 2023 de voorgenomen benoeming van de heer Panneman goedgekeurd. Het bestuur is in haar vergadering van 24 april 2023 overgegaan tot de definitieve benoeming de heer Panneman ingaand per 11 april 2023.

Risicomanagementcommissie/Risicobeheeroverleg

De Risicomanagementcommissie onderzoekt en beoordeelt alle risico's van en voor het pensioenfonds en geeft hierover gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur. Het beleidsdocument Integraal Risicomanagement (IRM) beschrijft de invulling van het integraal risicomanagement door het fonds. De ondersteuning van de Risicomanagementcommissie wordt verzorgd door WTW te Amsterdam. De Risicomanagementcommissie is vanaf 2023 niet meer in haar huidige vorm operationeel. In overleg met de toezichthouder DNB wordt de inrichting van het integrale risicomanagement (IRM) in Q2 2023 aangepast en de Risicomanagementcommissie opgeheven. Hierdoor is de governancestructuur van BPFV vereenvoudigd en effectiever ingericht (één commissie minder) en vullen de sleutelfunctiehouder en -vervuller risicomanagement hun rollen vanuit de tweede lijn onafhankelijker in dan via een risicocommissie. De heer Floris van Rijn (WTW) fungeert als SFH Risicobeheer en adviseert de Risicomanagementcommissie. De SFH RB woont als toehoorder frequent de commissievergaderingen bij en brengt gevraagd en ongevraagd vanuit het RB-overleg advies uit binnen het domein risicomanagement.

Communicatiecommissie

Doel van de commissie is om de communicatie en informatieverstrekking aan de aangesloten werkgevers en deelnemers van BPFV op een duidelijk en begrijpelijk niveau te verzorgen.

Dit gebeurt onder meer door middel van nieuwsbrieven en via de website. Hierbij worden nieuwe ontwikkelingen en voorschriften gevolgd. De Communicatiecommissie wordt ondersteund door AZL.

Samenstelling Communicatiecommissie per 31 december 2022:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Joost Borm	Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO
Mevrouw Lettie Kleijer-Blok	FNV, zetel pensioengerechtigden
De heer Hugo Nieuwenhuijse	FNV

De Communicatiecommissie is in 2022 vijf maal bijeengekomen. In 2022 was mevrouw Lettie Kleijer-Blok voorzitter van de Communicatiecommissie.

Pensioencommissie

De Pensioencommissie verricht voorbereidende werkzaamheden ter advisering van het bestuur inzake met name onderwerpen die betrekking hebben op de deelnemers- en werkgeversadministratie, die door het pensioenfonds is uitbesteed aan AZL, zoals:

- sluitingen van werkgevers (verplichtstelling, dispensatieverzoeken);
- handhaving op aansluitingen; en
- vrijwillige aansluitingen;
- klachten- en geschillen.

Samenstelling Pensioencommissie per 31 december 2022:

<i>Leden</i>	<i>Organisatie</i>
De heer Joost Borm	Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO
De heer Herbert Oude Luttikhuis	Organisatie voor de Vlakglasbranche GBO

De Pensioencommissie is in 2022 zeven keer bijeengekomen. De heer Borm is voorzitter van de Pensioencommissie. De heer Harm Roeten was in 2022 toehoorder bij de Pensioencommissie.

Naast commissies formeert BPFV ook regelmatig werkgroepen (tijdelijke projectmatige overlegvormen) die zich buigen over specifieke thema's. De volgende werkgroepen zijn actief geweest gedurende 2022:

Stuurgroep Transitie

In het kader van de CWO is een Projectgroep Transitie opgesteld met onderliggende werkgroepen actuarieel, communicatie, beleggingen, pensioenadministratie en verplichtstelling. Het CWO traject wordt begeleid door AethiQs.

Projectgroep WTP

Om goed voorbereid te zijn op het nieuwe pensioenstelsel heeft het bestuur met ingang van 2022 een projectgroep WTP ingesteld om de transitie naar het nieuwe stelsel projectmatig op te pakken. AAVN is aangesteld als projectleider. Het bestuur richt zich net zoals in 2022 ook dit jaar volledig op de benodigde aanpassingen voor het pensioenfonds en de pensioenregeling in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Aanpassingen aan regelgeving (transitie-ftk) en het invaren van bestaande rechten in het nieuwe stelsel maken dat horizon en risicobereidheid veranderen. In dit proces worden de sociale partners en de raad van toezicht alsmede het verantwoordingsorgaan betrokken. Ook zullen de deelnemers worden geraadpleegd naar de mate van risico welke zij over hun pensioenkapitaal en uitkering verantwoord vinden.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur ten aanzien van het uitgevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het Verantwoordingsorgaan een wettelijk adviesrecht ten aanzien van een aantal onderwerpen. In dat verband heeft het bestuur gedurende het boekjaar 2022 een advies aan het Verantwoordingsorgaan gevraagd inzake de samenstelling van de premie voor 2023, het communicatiebeleidsplan en de voorgenomen aansluiting van sociale partners in de Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw en voorgenomen besluit collectieve waardeoverdracht van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw. Het Verantwoordingsorgaan heeft op alle onderwerpen positief advies uitgebracht.

Samenstelling Verantwoordingsorgaan per 31 december 2022:

<i>Leden</i>	<i>Functie</i>	<i>Vanaf</i>	<i>tot</i>	<i>Namens</i>
De heer Arthur Pastor (1963)	voorzitter	05-09-2022	05-09-2026	Werkgevers
De heer Jan Wouter van Beers (1955)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Deelnemers
De heer Ger Hawinkels (1952)	lid	01-07-2020	01-07-2024	Pensioengerechtigden
De heer Hans Beekhuis (1955)	secretaris	01-03-2017	01-03-2025	Werkgevers
De heer Herman ten Klooster (1951)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Pensioengerechtigden
De heer Tymen Grovenstein (1943)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Pensioengerechtigden
De heer Ruud van Beek (1963)	lid	05-09-2022	05-09-2026	Deelnemers

Het Verantwoordingsorgaan heeft in 2022 zestien maal vergaderd, waaronder begrepen overleg met (een delegatie van) het bestuur, met de Raad van Toezicht en met (een delegatie van) het bestuur en de Raad van Toezicht tezamen.

Raad van Toezicht

Dit intern orgaan heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De Raad van Toezicht onderhoudt een actieve dialoog met het bestuur en ziet specifiek toe op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De Raad van Toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van haar taken aan het Verantwoordingsorgaan. De Raad van Toezicht betreft in haar toezicht de naleving door het fonds van normen in de Code Pensioenfonds. Het bestuur heeft de Raad van Toezicht goedkeuring gevraagd inzake het beloningsbeleid en de CWO. De Raad van Toezicht heeft de gevraagde goedkeuring gegeven.

Samenstelling Raad van Toezicht gedurende 2022:

<i>Leden</i>	<i>Functie</i>	<i>Vanaf</i>	<i>tot</i>
De heer Christiaan Tromp (1958)	interim voorzitter	25-02-2022	25-02-2026
De heer Jan Herder (1956)	lid	25-02-2022	25-02-2026
Vacature	–	–	–

Vanaf januari 2022 zijn de heren Jan Herder en Christiaan Tromp benoemd. De Raad van Toezicht heeft in 2022 veertien maal vergaderd met (een delegatie van) het bestuur, met het Verantwoordingsorgaan en met (een delegatie van) het bestuur en het Verantwoordingsorgaan tezamen. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht nog enkele keren zelf vergaderd zonder externe partijen.

Sleutelfunctiehouders

Het bestuur van BPFV heeft in 2019 de heer Jan Tol (Triple A) als sleutelfunctiehouder Actuarieel benoemd en de heer Floris van Rijn (WTW) als sleutelfunctiehouder Risicobeheer (per 10 januari 2023). WTW fungeert als vervuller van de sleutelfunctie Risicobeheer. In 2022 is mevrouw Jennifer van Eekelen (EY) benoemd als sleutelfunctiehouder Interne Audit. EY fungeert als vervuller van de sleutelfunctie Interne Audit.

Uitbestedingsbeleid BPFV

BPFV heeft werkzaamheden uitbesteed aan derden. De Pensioenwet stelt specifieke eisen aan het uitbestedingsbeleid van pensioenfondsen. Zo moet het pensioenfonds ervoor zorgen dat de organisatie waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed de wettelijke regels, die van toepassing zijn op het pensioenfonds, naleeft. Aan uitbesteding is een aantal risico's verbonden. Het bestuur heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van die risico's. Centraal in het uitbestedingsbeleid van BPFV staat dat uitbesteding weliswaar de plaats van uitvoering van werkzaamheden verlegt of dat gebruik wordt gemaakt van andere natuurlijke en/of rechtspersonen of processen c.q. systemen, maar niet de bestuurlijke verantwoordelijkheid daarvoor.

Het bestuur toetst regelmatig of de manier waarop de uitbestede activiteiten of processen worden uitgevoerd in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Het bestuur doet dit onder andere door:

- De uitbestedingspartij te laten rapporteren over de stand van zaken m.b.t. de aanbevolen verbeteringen in de ISAE 3402 type II-verklaring, of een daarmee vergelijkbare verklaring en de werking van de processen;
- Maand- en kwartaalrapportages (SLA-rapportages) van de uitbestedingspartijen te bestuderen en te bespreken;
- Desgewenst periodieke audits te laten uitvoeren bij de uitbestedingspartij;
- Periodiek overleg en evaluatiegesprekken met de uitbestedingspartijen;
- Niet-financiële Risico-rapportages;
- Informatie over aanvullende assurance AZL Assurance Diensten.

Het bestuur evalueert periodiek of de uitbestedingsrelatie nog aan de gestelde eisen voldoet. Het bijstellen of beëindigen van de uitbestedingsrelatie kan hiervan het gevolg zijn.

Uitvoering pensioen-, werkgevers- en financiële administratie

De pensioenadministratie wordt volledig uitgevoerd door AZL te Heerlen. Als administrateur voor het fonds draagt AZL in Heerlen zorg voor:

- de pensioen- en deelnemersadministratie;
- de financiële administratie;
- de jaarverslaglegging;
- de werkgeversadministratie (handhaving, (verplichte en vrijwillige) aansluitingen);
- communicatie-advies.

Vermogensbeheerders

De externe vermogensbeheerders zijn:

<i>Naam</i>	<i>Gevestigd</i>	<i>Vanaf</i>
NNIP	Den Haag	januari 2019
State Street Global Advisors	Londen	mei 2009
Northern Trust	Amsterdam	september 2019

De vermogensbeheerders zijn verantwoordelijk voor de selectie en timing van de transacties in de door hen beheerde portefeuilles binnen de geldende mandaten.

Bestuursondersteuning

De (externe) bestuursondersteuning werd van 31 maart tot en met 31 december 2022 verzorgd door TriVu.

Compliance officer

De compliance-werkzaamheden worden uitgevoerd door Compliance-i-Consultancy (CiC). Vanuit die functie is CiC verantwoordelijk voor de uitoefening van het toezicht op compliance en integriteit inclusief de naleving van de Gedragscode. De externe compliance officer voor BPFV is mevrouw Natascha Westen. Mevrouw Westen neemt namens het fonds tevens de taak van Privacy Officer op zich.

Adviserend actuaris en waarmerkend actuaris

De heer Rob Schilder van Willis Towers Watson te Amsterdam is de adviserend actuaris van BPFV. De adviserend actuaris adviseert het bestuur onder meer over de financiële opzet van het fonds en het premieniveau van de pensioenregeling. De adviserend actuaris is in bestuursvergaderingen aanwezig geweest waarin zijn adviezen werden besproken. Het ging daarbij onder meer over het vaststellen van de premies, ervaringssterfte, de herziening van de flexfactoren en de (aanvangs-)haalbaarheidstoets.

Als waarmerkend actuaris treedt de heer Jan Tol van Triple A op. De waarmerkend actuaris toetst onder andere jaarlijks de mate waarin de verplichtingen van het fonds door aanwezig vermogen worden afgedekt.

Onafhankelijke accountant

Het bestuur heeft de heer Eelco Briennesse van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Amsterdam als onafhankelijke accountant benoemd. De onafhankelijke accountant controleert de jaarrekening, de verslagstaten en rapporteert jaarlijks zijn bevindingen aan het bestuur.

Daarnaast adviseert PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. te Amsterdam het bestuur inzake de BTW- en belastingzaken.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

BPFV heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering. Per 9 december 2018 is de verzekering overgegaan van verzekeraar HDI naar verzekeraar Zurich na een marktvergelijking uitgevoerd door WTW.

Herverzekeraar TNP

ElipsLife is de herverzekeraar van het Tijdelijk Nabestaanden Pensioen (TNP) op risicobasis in de pensioenregeling, alsmede van het daaraan gekoppelde arbeidsongeschiktheidsrisico.

14. Verslag van de Raad van Toezicht over het jaar 2022

De Raad van Toezicht (RvT) heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in BPFV. De RvT is daarnaast belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De RvT vervult zijn toezichtstaak zodanig dat die bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het Fonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering door het Fonds. De samenstelling van de RvT over 2022 werd ingevuld door Tom Roos (tot juli 2022), Jan Herder en Christiaan Tromp.

Governance

De RvT constateert dat de historie aan geschillen en conflicten over de bestuurlijke organisatie van het Fonds zich in 2022 heeft voortgezet. Een en ander heeft het houden van toezicht door de raad bemoeilijkt. De externe toezichthouder, DNB, heeft haar toezicht gedurende 2022 geïntensiveerd vanwege zorgen over het functioneren van de governance welke noodzakelijk is voor een beheerste bedrijfsvoering. In de eerste maanden van het jaar 2023 zijn goede gezamenlijke afspraken gemaakt die bijdragen aan een betere samenwerking.

Financiële situatie

Door de stijging van de rente is de financiële situatie van het Fonds verbeterd. De dekkingsgraad aan het jaar einde was 112,0% (2021: 102,8%). Hierdoor, en door gebruik te maken van de 'toeslag AMvB', heeft het Fonds sinds geruime tijd weer een toeslag van 3,2% kunnen verlenen.

Sleutelfunctiehouders

De raad is content met het benoemen van twee externe sleutelfunctiehouders Interne Audit en Risicobeheer. De meer onafhankelijke positionering van de sleutelhouders ziet de raad als een verbetering van de governance van het fonds.

Uitbesteding

De RvT heeft geconstateerd dat bij uitbestedingen in 2022 niet altijd het uitbestedingsbeleid werd gevolgd. De RvT beveelt aan om vastgestelde beleidsprocessen daadwerkelijk te volgen, en voorts om met regelmaat de gemaakte serviceafspraken te bespreken en te evalueren, zeker wanneer de toegezegde service achterblijft.

Code pensioenfondsen

Het bestuur heeft een inventarisatie van de Code Pensioenfondsen uitgevoerd. Het bestuur legt in het bestuursverslag verantwoording af over de naleving van de Code. Enkele normen worden niet nageleefd en hiervoor is in het bestuursverslag een toelichting opgenomen.

Wet Toekomst Pensioenen De RvT heeft vastgesteld dat het bestuur in 2022 het project WTP ter hand heeft genomen, met een projectplan, een stuurgroep bestaande uit afvaardigden van bestuur en sociale partners. Met daarnaast een projectgroep bestaande uit bestuursleden en externe adviseurs. Het solidaire contract is het voorlopige voorkeurscontract van de sociale partners met als beoogde ingangsdatum 1 januari 2026. In de tweede helft van 2022 vond een kennissessie plaats met bestuur, RvT en VO. In juni 2023 vindt een volgende sessie plaats waar ook de sociale partners voor zijn uitgenodigd. In 2023 en 2024 zullen voor (deel)besluiten moeten worden genomen door het bestuur, waarbij evenwichtige belangenafweging relevant is. De RvT zal deze besluitvorming nauwgezet volgen en waar mogelijk zijn klankbord functie vormgeven. De voortgang van en besluitvorming rond het WTP-project zal een vast aandachtspunt zijn in het overleg tussen RvT en bestuur.

Met betrekking tot het deelproject Datakwaliteit heeft het Fonds al de nodige stappen gezet om de kwaliteit van de data te beoordelen, met hulp van Datatrust. Gevonden onjuistheden worden door middel van een herstelprocedure via AZL gecorrigeerd (conform beleid). In het perspectief van het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie (oktober 2022) zijn dit 'stay clean' activiteiten in fase 3. In 2023 en 2024 zal verder werk gemaakt worden met het doorlopen van alle 6 fasen van het kader.

Goedkeuring besluit vaststelling bestuursverslag en jaarrekening Met dit verslag rapporteert de RvT aan het bestuur en legt verantwoording af aan het VO. De RvT heeft tijdens het technisch overleg van 26 mei 2023 gesproken met de externe accountant, de uitvoerend en de certificerend actuaire over het concept jaarverslag 2022. Mede op basis hiervan heeft de RvT op 28 juni 2023 goedkeuring verleend aan het besluit tot vaststelling door het bestuur van de jaarrekening en het bestuursverslag 2022.

Tot slot

De RvT dankt het bestuur en het verantwoordingsorgaan voor de samenwerking en hoopt van harte dat de recent ingeslagen weg op het gebied van de governance en de verbetering van de samenwerking tussen alle organen wordt doorgezet. De raad spreekt zijn waardering uit voor de activiteiten van de recent aangetreden bestuursleden de heer John Westerbrink en de heer Diede Panneman die beiden in een woelige omgeving terecht zijn gekomen en met een positieve drive in korte tijd ook een goede bijdrage hebben geleverd aan de nodige verbeteringen op het gebied van de governance. Eveneens wil de raad de afgetreden bestuurders, heren Bert Oosterloo, Eduard van de Lustgraaf en de heer Joost Borm bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar aan het Fonds.

Raad van Toezicht:

Jan Herder
Christiaan Tromp

IJsselstein, 28 juni 2023

---

15. Reactie bestuur op verslag Raad van Toezicht over het jaar 2022

Het bestuur heeft met interesse kennisgenomen van de bevindingen van de RvT in het verslag over 2022. Het bestuur herkent en onderschrijft de bevindingen uit het verslag over 2022 en de aansluitende periode tot verslagdatum. Het bestuur kijkt positief aan tegen de door de raad gedane bevindingen en bedankt de raad voor zijn inzet bij het fonds en de betrokkenheid om de relatie tussen het bestuur, de RvT en het VO te verbeteren. Er wordt ook in 2023 ingezet om de samenwerking verder te verbeteren.

Door mede als sparringpartner te fungeren voor het bestuur, draagt de RvT bij aan het verder aanscherpen van de gedachtevorming bij het bestuur. Dit draagt mede bij tot verdere verhoging van de kwaliteit van besluitvorming, waarvoor het bestuur de RvT erkentelijk is.

Vastgesteld te IJsselstein, 28 juni 2023

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas,
de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer John Westerbrink

De heer Harm Roeten

Mevrouw Lettie Kleijer-Blok

De heer Herbert Oude Luttkhuis

De heer Diede Panneman

16. Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2022

1. Inleiding

Het Verantwoordingsorgaan (VO) van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf spreekt in dit verslag haar oordeel uit over het functioneren van het bestuur in 2022.

2. Taken, bevoegdheden en adviesrechten

Het VO kent twee hoofdtaken, een adviestaak en het uitspreken van een oordeel over het handelen van het bestuur.

De adviestaak omvat:

- a. Het beleid inzake beloningen;
- b. De vorm en inrichting van het interne toezicht;
- c. De profielschets voor leden van raad van toezicht;
- d. Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- e. Het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- f. Gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
- g. Liquidatie, fusie en splitsing van het pensioenfonds;
- h. Het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- i. Het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm; en
- j. De samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten.

De oordeelstaak:

Het VO spreekt jaarlijks een oordeel uit over het handelen van het bestuur, het door het bestuur gevoerde beleid en beleidsvoornemens voor de toekomst. Het door het bestuur te voeren beleid is ingekaderd door de grenzen die worden bepaald door de wet- en regelgeving, het financieel toetsingskader en de tussen sociale partners afgesproken pensioenovereenkomst. Het VO richt zich in zijn oordeel louter op het door het bestuur gevoerde beleid of vastgestelde beleidsvoornemens en de belangenafwegingen die hierover binnen het bestuur (moeten) plaats vinden.

3. Samenstelling VO

Het VO bestaat tijdelijk uit 7 leden, waarvan twee namens de werkgevers, twee namens de actieve deelnemers en drie namens de pensioengerechtigden. In de toekomst gaat het verantwoordingsorgaan uit 6 leden bestaan. Als het aantal vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden minder wordt dan 3, wordt de verdeling als volgt: 2 vertegenwoordigers namens de werkgevers, 2 namens de werknemers en 2 namens de pensioengerechtigden.

4. Activiteiten

Het VO heeft in 2022 zestienmaal vergaderd waarvan viermaal met (een delegatie van) het bestuur en eenmaal met de Raad van Toezicht. Naast deze vergaderingen zijn er verschillende contactmomenten geweest met zowel het bestuur als de Raad van Toezicht in het kader van het voortijdig vertrek van de onafhankelijke voorzitter per 1 januari 2021 en het vertrek per eind oktober 2021 van de leden van de Raad van Toezicht.

In 2022 heeft het VO positieve adviezen uitgebracht over de volgende onderwerpen:

- Het jaarverslag over het boekjaar 2021;
- De collectieve waardeoverdracht (CWO) PHJ;
- De samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten over het jaar 2023;
- Het communicatiebeleidsplan;

- Het beloningsbeleid per 23 juni 2022;
- De wijziging van het reglement VO.

5. Bevindingen

Onderstaand geeft het VO haar bevindingen over het verslagjaar 2022.

Terugblik verslag 2021

Het VO heeft geconstateerd dat de aanbevelingen en aandachtspunten met name gericht op de toekomst van het fonds, zoals genoemd in het VO- verslag 2021 door het bestuur, actief zijn opgepakt. Op een aantal onderwerpen wordt in dit verslag, over het jaar 2022, teruggekomen.

Collectieve waardeoverdracht (CWO) PHJ

Het bestuur heeft in 2022 veel aandacht besteed aan de voorbereiding van de inkomende CWO van PHJ. Inmiddels heeft de CWO per 1 april 2022 plaatsgevonden en is afgerond.

Governance/intern toezicht.

Het bestuur heeft op advies van het VO in 2022 meer aandacht besteed aan het informeren en het meenemen van de RvT bij de processen die leiden tot besluitvorming. De vacatures binnen het VO zijn ingevuld. Het bestuur heeft inmiddels een opvolgingsplan inzake toekomstige vacatures voor het bestuur en de RvT opgesteld. Met de nieuwe bestuursondersteuning meent het bestuur het besluitvormingsproces en de pensioenfondsorganisatie beter en professioneler te hebben ingericht.

Risicomanagement

Het VO staat positief tegenover het besluit van het bestuur om de sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Interne Audit bij externe partijen onder te brengen. De sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Interne Audit binnen het bestuur zijn reeds vervangen door externe sleutelfunctiehouders.

Toekomst van het fonds

Door de collectieve waardeoverdracht vanuit PHJ is een eerste stap gezet tot schaalvergroting, passend binnen de strategie van het fonds. Dit sluit aan op de mening van het VO dat de continuïteit van het fonds voorlopig gewaarborgd is bij schaalvergroting door fusie en/of samenwerking met andere fondsen.

Nieuw pensioencontract

Het nieuwe pensioencontract heeft in 2022 nadere invulling gekregen. De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel zal de komende jaren veel aandacht vragen van het pensioenfonds. Het bestuur zal het jaar 2023 gebruiken om diverse onderwerpen voor te bereiden in aanloop naar verdere besluitvorming. Het pensioenfonds stuurt aan op een transitiedatum van 1 januari 2026 naar een solidaire premiereregeling. Naast de sociale partners dient het VO en de RvT meegenomen te worden in de informatiesessies die gaan plaatsvinden. Het bestuur zal in 2023 verder in gesprek gaan met het VO en de RvT over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel en de rol van deze organen daarbij.

Financieel beleid

Net als in 2021 constateert het VO dat ook in 2022 het bestuur in zijn besluitvorming consequent de noodzaak van kostenbeheersing meeneemt in de gesprekken met de uitbestedingspartijen, waarbij het VO er vanuit gaat dat kostenreductie geen doel op zich is.

Communicatie

Het bestuur houdt de pensioengerechtigden, deelnemers en werkgevers via nieuwsbrieven en de website regelmatig op de hoogte van ontwikkelingen binnen het fonds. Een afvaardiging van het VO heeft zitting in de klankbordgroep voor de communicatiecommissie.

In 2022 is van deze klankbordgroep geen gebruik gemaakt.

6. Oordeel VO

Op grond van het voorgaande, de verkregen informatie en de diverse besprekingen is het VO over 2022 van oordeel dat:

- het bestuur niet altijd tijdig en voldoende informatie aan het VO heeft verstrekt om zich een oordeel te vormen;
- het handelen van het bestuur in 2022 overwegend in overeenstemming is geweest met de statuten en reglementen;
- het bestuur in 2022 een consistent beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van de verschillende geledingen binnen het fonds op een evenwichtige wijze zijn gewogen bij de besluitvorming.

7. Aanbevelingen

Hoewel het VO zich in dit verslag richt op het jaar 2022 vraagt het VO aandacht voor de volgende aanbevelingen gericht op het lopende jaar.

Nieuw pensioenakkoord

Het bestuur heeft in 2022 een projectgroep WTP ingesteld om de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel projectmatig op te pakken. In dit proces dienen de sociale partners, de RvT en het VO te worden betrokken over de aanpak en tijdslijnen. Het VO adviseert het bestuur naast de sociale partners ook het VO en de RvT actief betrokken te houden bij de voortgang/ planning van het project en alle gremia tijdig te betrekken bij de diverse onderwerpen voor te bereiden in aanloop naar verdere besluitvorming.

Governance en samenwerking

De samenwerking tussen de organen is niet optimaal geweest in 2022. Het VO ziet echter een goede inzet van het bestuur, de RvT en het VO en heeft het volste vertrouwen in positieve grondhouding en samenwerking in het belang van het pensioenfonds. Alle drie gremia hebben na constructieve overleggen in het najaar van 2022 en Q1 2023 om de samenwerking te verbeteren met elkaar een aantal afspraken gemaakt. Het VO is positief over de uitkomst van deze afspraken en heeft het volste vertrouwen dat dit tot positieve uiting zal komen in de samenwerking. Gezien de nieuwe samenstelling van het bestuur, de RvT en het VO beveelt het VO aan om de gemaakte afspraken (tijdens de gezamenlijke overleggen) te evalueren en de voortgang te bewaken. Het VO adviseert om in het najaar van 2023 of begin 2024 een teambuildingsactiviteit te organiseren die zal kunnen bijdragen om het elkaar beter te leren kennen.

Tenslotte

Het VO is van oordeel dat ze meegenomen is in de verantwoording van het voorgenomen beleid. Het VO is positief over de wijze van samenwerking met het bestuur en de RvT en de openheid waarmee de diverse zaken afgelopen periode zijn besproken. Zij bedankt de aftredende VO-leden en alle betrokkenen voor de prettige samenwerking in 2022.

Rijswijk, 7 juni 2023

VO BPFV

17. Reactie bestuur op verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het verslag van het VO over 2022 en bedankt het VO voor de daarin uitgesproken waardering. Het bestuur spreekt haar dank uit aan het VO voor de bevindingen, het oordeel en de aanbevelingen. Het bestuur ervaarde in 2022 een constructieve samenwerking met het VO. Het bestuur kan zich vinden in de in het verslag van het VO genoemde punten en neemt de aanbevelingen van het VO ter harte.

Vastgesteld te IJsselstein, 28 juni 2023

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer John Westerbrink

De heer Harm Roeten

Mevrouw Lettie Kleijer-Blok

De heer Herbert Oude Luttikhuis

De heer Diede Panneman

Jaarrekening

Balans

(na bestemming saldo van baten en lasten; in duizenden euro)

Activa	31 december 2022	31 december 2021
Beleggingen voor risico pensioenfondsen [1]		
– Vastgoed	54.174	0
– Zakelijke waarden	377.682	383.407
– Vastrentende waarden	822.570	772.450
– Overige beleggingen	186.984	1
	1.441.410	1.155.858
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [2]	3.888	3.926
Vorderingen en overlopende activa [3]	14.997	3.525
Liquide middelen [4]	1.239	2.400
	1.461.534	1.165.709

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	31 december 2022	31 december 2021
Stichtingskapitaal en reserves		
Algemene reserve [5]	156.309	32.180
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [6]	1.294.608	1.125.750
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen [7]	3.888	3.926
Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten [8]	3.605	2.516
Voorziening gemoedsbezwaarde [9]	66	71
	1.302.167	1.132.263
Kortlopende schulden en overlopende passiva [10]	3.058	1.266
	1.461.534	1.165.709

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2022	2021
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten [11]	5.089	996
Indirecte beleggingsopbrengsten [12]	-406.741	-9.972
Kosten van vermogensbeheer [13]	300	285
	-401.352	-8.691
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [14]	63.514	35.998
Saldo van overdrachten van rechten [15]	658.488	-12.203
Pensioenuitkeringen [16]	-21.526	-13.454
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [17]		
Toevoeging pensioenopbouw	-55.786	-37.521
Toevoeging indexering en overige toeslagen	-40.215	0
Rentetoevoeging	8.197	6.528
Onttrekking voor uitkeringen	21.075	13.184
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	816	511
Wijziging marktrente	528.501	86.204
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-628.103	11.996
Overige mutaties technische voorziening	-732	-2.827
Wijziging grondslagen	-2.611	0
	-168.858	78.075

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2022	2021
Mutatie overige technische voorzieningen		
Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten [18]	-1.089	-141
Mutatie voorziening gemoedsbezwaarde [19]	5	5
Herverzekering [20]	-562	-748
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [21]	-4.428	-3.169
Overige baten en lasten [22]	-63	63
Saldo van baten en lasten	124.129	75.735
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	124.129	75.735

[..] De tussen haakjes vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2022	2021
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Bijdragen van werkgevers en werknemers	52.787	36.531
Wegens overgenomen pensioenverplichtingen	666.892	2.634
Uitkering uit herverzekering	391	217
Overige mutaties	0	2
	720.070	39.384
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen, loonheffing, sociale premies en andere inhoudingen	-21.294	-13.460
Wegens overgedragen pensioenverplichtingen	-7.421	-14.823
Premies herverzekering	-961	-961
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-3.934	-2.779
Overige mutaties	-64	60
	-33.674	-31.963
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	4.424	998
Verkopen en aflossingen beleggingen	353.757	157.814
	358.181	158.812
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-1.046.049	-167.487
Kosten van vermogensbeheer	311	304
	-1.045.738	-167.183
Mutatie geldmiddelen	-1.161	-950
Saldo geldmiddelen 1 januari	2.400	3.350
Saldo geldmiddelen 31 december	1.239	2.400

Inleiding

Bpf Vlakglas, statutair gevestigd te Heerlen, heeft ten doel het verlenen van pensioenen aan de werknemers, in dienstbetrekking werkzaam zijnde of geweest zijnde bij de aangesloten ondernemingen, alsmede na het overlijden van die werknemers uitkeringen te verstrekken aan hun weduwen, weduwnaars, partners en wezen, op de wijze als nader omschreven in het pensioenreglement. De stichting tracht dit doel te bereiken door de vorming, de instandhouding en het beheer van een fonds, eventueel door het sluiten van overeenkomsten van verzekering met één (of meer) door het bestuur aan te wijzen verzekeraar(s).

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Alle activa en passiva worden gewaardeerd op reële waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

De gehanteerde grondslagen van waarderingsgrondslagen van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. Dit geldt met name voor de technische voorzieningen.

Schattingswijzigingen 2022

Prognosetafel

In 2022 heeft de Commissie Overlevingstafels van het AG een nieuwe prognosetafel gepubliceerd, zijnde de Prognosetafel AG2022, en heeft het fonds besloten over te gaan op deze nieuwe overlevingstafel. Dit is in 2022 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2022 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verhoogd met 10.384 als gevolg van deze schattingswijziging. Dit effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening in 2022 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Ervaringssterfte

Ook heeft het fonds ultimo 2022 besloten om over te gaan op een andere ervaringssterfte. Dit is in 2022 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2022 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 2.962 als gevolg van deze schattingswijziging. Het effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening is in 2022 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Excasso-opslag

Tevens heeft het fonds ultimo 2022 besloten om de excasso-opslag te herzien. Dit is in 2022 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2022 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verlaagd met 4.862 als gevolg van deze schattingswijziging. Het effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening is in 2022 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Wijziging opslag wezenpensioen

Ten vierde heeft het fonds besloten om de opslag voor het wezenpensioen te wijzigen. Dit is in 2022 verantwoord als een schattingswijziging. Ultimo 2022 is de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds verhoogd met 51 als gevolg van deze schattingswijziging. Het effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening is in 2022 is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Het totaal effect van deze vier schattingswijzigingen is 2.611 en is als last verwerkt in het resultaat over boekjaar 2022.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Vastgoed

De beursgenoteerde aandelen in vastgoedbeleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet ter beurse genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen

Aandelen en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde is de beursnotering per balansdatum. De waardebepaling van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen geschied op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen per balansdatum. De waardebepaling van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen geschied op basis van de geschatte toekomstige nettokasstromen.

Derivaten

Derivaten worden in de jaarrekening opgenomen tegen marktwaarde. De marktwaarde komt tot stand door middel van netto contacte waardeberekening. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingssystemen. De reële waarde van financiële instrumenten benadert de boekwaarde.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde. Indien geen marktwaarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingssystemen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ610.208. Conform RJ610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas, banktegoeden en deposito's die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel met een looptijd korter dan twaalf maanden. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Algemene reserve

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het bedrijfstakpensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van de vaststelling.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het bedrijfstakpensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen.

Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Sterfte

Het gehanteerde overlevingskansstelsel is gebaseerd op de landelijke door het Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG 2022. Deze tafel wordt toegepast met de fondsspecifieke ervaringssterfte, afgeleid met behulp van het Willis Towers Watson ervaringssterftemodel 2022.

Rente

De voorziening pensioenverplichtingen wordt berekend volgens het FTK, waarbij de marktwaarde bepaald wordt door gebruik te maken van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo boekjaar.

Partnerfrequentie

Het partnerpensioen is gebaseerd op een onbepaald partnersysteem met een gehuwdheidsfrequentie op basis van het CBS uit 2019 met een frequentie van 100% op pensioenleeftijd. Daarna wordt het bepaald partnersysteem gehanteerd.

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is gesteld op drie jaar (vrouw jonger).

Wezenpensioen

De opslag op de voorziening partnerpensioen voor niet-gepensioneerden voor latent wezenpensioen bedraagt 7,0% (2021: 0,5%).

Vaststelling leeftijd

Voor de vaststelling van de leeftijden wordt aangenomen dat iedere (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geboren op de eerste van zijn of haar geboortemaand.

Uitkeringen

Aangenomen wordt dat de pensioenuitkeringen continu (zullen) plaatsvinden. In de praktijk wordt in maandelijkse termijnen achteraf uitgekeerd.

Kosten

In de voorziening is rekening gehouden met een opslag van 3,4% (2021: 3,8%) voor toekomstige uitkerings- en administratiekosten.

Revalideringskansen

Bij de vaststelling van de voorziening voor de verleende premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid wordt geen rekening gehouden met leeftijdsafhankelijke kansen op revalidering.

Actuariële gelijkwaardigheid herschikken

De pensioenregeling biedt diverse mogelijkheden om te schuiven met de opgebouwde pensioen-aanspraken. Zo is het mogelijk ouderdompensioen te vervroegen of uit te stellen en kan ouderdompensioen worden omgezet in partnerpensioen. Deze omzetting van pensioenen geschiedt op basis van actuariële gelijkwaardigheid en sekse-neutrale factoren. Daarbij wordt uitgegaan van de actuariële grondslagen die worden gebruikt bij de vaststelling van de voorziening van het fonds, rekening houdend met de voorziening voor excassokosten en met de zekerheidsmarge voor eventuele toename van de levensverwachting.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

De pensioenregeling van het pensioenfonds kent een tijdelijk nabestaandenpensioen, welke vanaf 1 januari 2016 verzekerd is bij elipsLife. Aan de activa-zijde van de balans is een vordering op de verzekeraar (elipsLife) opgenomen, gelijk aan de contante waarde

van de ingegane en de premievrijgestelde TNP-uitkeringen. Deze contante waarde is berekend op basis van dezelfde grondslagen als de TV (fondsgrondslagen), welke aan de passiva-zijde van de balans is opgenomen.

Voorziening voor latente arbeidsongeschikten

De voorziening voor latente arbeidsongeschikten (voorziening voor zieke deelnemers) wordt gevormd voor op de balansdatum zieke deelnemers die nog niet arbeidsongeschikt zijn. De hoogte hiervan is gelijk aan de som van de risicopremie voor premievrijstelling in het boekjaar en de risicopremie voor premievrijstelling in het boekjaar daaraan voorafgaand. Beide zijn gebaseerd op de gedempte kostendekkende premie op basis van het premiebeleid van het pensioenfonds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor gemoedsbezwaarden

De voorziening voor gemoedsbezwaarden is gewaardeerd volgens dezelfde grondslagen die gelden voor de waardering van de corresponderende beleggingen voor rekening en risico deelnemers. Dit betreft één gemoedsbezwaarde. Tijdens de opbouwfase werd dit gezien als een voorziening voor risico deelnemers. De gemoedsbezwaarde heeft in 2020 de pensioenleeftijd bereikt en zal gedurende vijftien jaar een betaling ontvangen. Bij overlijden ontvangt de partner voor de resterende jaren een jaarlijkse betaling.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Premiebijdragen voor risico deelnemers

De (spaar)bijdragen van werkgevers en werknemers worden verantwoord in het jaar waarin deze in rekening zijn gebracht.

Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valuta koersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Indirecte beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en dergelijke.

Beleggingsresultaten voor risico deelnemer

Onder het hoofd beleggingsopbrengsten voor risico deelnemer zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen rentebaten van de spaarrekeningen.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

Dit betreft de toevoeging aan de technische voorziening als gevolg van de reglementaire pensioenopbouw gedurende het boekjaar. De pensioenopbouw wordt gewaardeerd op marktwaarde en actuariële grondslagen van het pensioenfonds primo boekjaar.

Toeslagverlening

Jaarlijks worden de pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden, indien de financiële middelen van het pensioenfonds dit toelaten, verhoogd. Deze voorwaardelijke verhoging wordt per 1 januari toegekend.

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging is als volgt bepaald: Hiervoor wordt de 1-jaarsrente uit de rentetermijnstructuur ultimo vorig boekjaar gehanteerd. De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Dit betreft de vrijval in de technische voorziening als gevolg van uitkeringen gedurende het boekjaar. Omdat in de technische voorziening een opslag voor excassokosten is opgenomen, valt er als gevolg van de uitkeringen tevens een bedrag vrij ter dekking van de uitvoeringskosten van het pensioenfonds.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de technische voorziening vastgesteld op basis van de dan geldende marktrente (op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur). Als gevolg van wijziging van de marktrente ten opzichte van ultimo het voorgaande boekjaar neemt de technische voorziening jaarlijks toe dan wel af.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichting. Het effect van herziening van deze grondslagen wordt verantwoord onder het hoofd wijziging actuariële uitgangspunten.

Overige wijzigingen

De berekeningen van de technische voorzieningen en de jaarlijkse koopsom voor de pensioeninkoop zijn gebaseerd op aannames. Het verschil tussen werkelijkheid en veronderstelling leidt tot een actuair resultaat dat wordt verantwoord onder het hoofd overige wijzigingen.

Mutatie voorziening voor gemoedsbezwaarde

De mutatie van de voorziening voor gemoedsbezwaarde betreft de wijzigingen in de waarde van de voorziening voor de gemoedsbezwaarde.

Saldo overdracht van rechten

De post saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van beleggingen (o.a. aankopen en verkopen beleggingen, ontvangen directe beleggingsopbrengsten en betaalde vermogensbeheerkosten) zijn opgenomen onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van pensioenen (o.a. ontvangen premies, betaalde pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten) zijn opgenomen onder de kasstroom van pensioenactiviteiten.

Continuïteit

Het bestuur schat in dat het pensioenfonds de middelen heeft om het pensioenfonds in de nabije toekomst voort te zetten. Het bestuur is niet op de hoogte van materiële onzekerheden die aanleiding zouden kunnen geven tot twijfel over de continuïteit van het pensioenfonds. De jaarrekening is daarom gebaseerd op de aanname dat het pensioenfonds haar activiteiten zal voortzetten. Eventuele tekorten leiden tot een herstelplan en korten, maar niet tot discontinuïteit.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2021	Aankopen/ Verstrekingen	Verkopen/ uitlotingen/ (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschillen	Stand ultimo 2022
Vastgoed						
Vastgoedfondsen	0	53.110	-3	0	1.067	54.174
Zakelijke waarden						
Aandelen	383.407	199.180	-128.919	12.822	-88.808	377.682
Vastrentende waarden						
Vastrentende beleggingsfondsen	720.132	412.411	-157.250	-20.448	-285.178	669.667
Hypotheekfondsen	52.318	126.953	0	0	-26.368	152.903
	772.450	539.364	-157.250	-20.448	-311.546	822.570
Overige beleggingen						
Geldmarktfondsen	1	253.387	-67.585	-57	286	186.032
Private equity fondsen	0	1.009	0	0	-57	952
	1	254.396	-67.585	-57	229	186.984
Totaal beleggingen	1.155.858	1.046.050	-353.757	-7.683	-399.058	1.441.410

Er wordt niet rechtstreeks belegd in premiebijdragende ondernemingen. Verder vindt er geen uitleen van effecten plaats. Er is sprake van collateral op beleggingen binnen de beleggingsfondsen. De beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Categorie	Stand ultimo 2022	Vorderingen en schulden m.b.t. beleggings- transacties			Stand na look through
		Liquide middelen	Toepassing look through		
Onroerende zaken	54.174	0	0	10.584	64.758
Zakelijke waarden	377.682	0	0	-15.472	362.210
Vastrentende waarden	822.570	0	0	-276.706	545.864
Derivaten	0	0	0	-43.641	-43.641
Overige beleggingen	186.984	0	0	-186.022	962
Liquiditeiten en overige balansposten	0	56	663	511.257	511.976
Totaal	1.441.410	56	663	0	1.442.129

Voor een verdere toelichting op de beleggingen op basis van look-through wordt verwezen naar pagina 95 (risicoparagraaf).

	31 december 2022	31 december 2021
[2] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	3.926	3.746
Mutatie	-38	180
Stand per 31 december	3.888	3.926
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Premies		
Dit betreft de nog te vorderen premies van de aangesloten ondernemingen.	15.293	4.114
Voorziening voor oninbaarheid	-1.034	-721
	14.259	3.393
Overige vorderingen en overlopende activa		
- Uitkeringen	0	1
- Te vorderen dividend	99	0
- Te vorderen dividendbelasting	564	0
- Restitutie kosten vermogensbeheer	66	77
- Doorbelaste kosten aan PHJ	0	54
- Overige	9	0
	738	132

Alle vorderingen en liquide middelen hebben een looptijd van korter dan één jaar. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Totaal vorderingen en overlopende activa

[4] Liquide middelen

- Liquide middelen
- Liquide middelen inzake beleggingen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds en zijn onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar. BPFV heeft een kredietfaciliteit bij ING van € 750.000,- die ultimo boekjaar niet benut is.

Totaal activa

	31 december 2022	31 december 2021
Totaal vorderingen en overlopende activa	14.997	3.525
[4] Liquide middelen		
- Liquide middelen	1.183	2.237
- Liquide middelen inzake beleggingen	56	163
	1.239	2.400
Totaal activa	1.461.534	1.165.709

Passiva

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal

[5] Algemene reserve

- Stand per 1 januari
- Bij: uit bestemming saldo

Stand per 31 december

Solvabiliteit en dekkingsgraad

- Aanwezige solvabiliteit
- Minimaal vereist eigen vermogen
- Vereist eigen vermogen

- Aanwezige dekkingsgraad
- Minimaal vereiste dekkingsgraad
- Vereiste dekkingsgraad
- Beleidsdekkingsgraad

	31 december 2022	31 december 2021
Stichtingskapitaal en reserves		
Stichtingskapitaal		
[5] Algemene reserve		
Stand per 1 januari	32.180	-43.555
Bij: uit bestemming saldo	124.129	75.735
Stand per 31 december	156.309	32.180
Solvabiliteit en dekkingsgraad		
Aanwezige solvabiliteit	156.309	32.180
Minimaal vereist eigen vermogen	56.115	48.083
Vereist eigen vermogen	207.542	147.261
Aanwezige dekkingsgraad	112,0%	102,8%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,2%
Vereiste dekkingsgraad	115,9%	113,0%
Beleidsdekkingsgraad	108,5%	99,8%

De aanwezige dekkinggraad is als volgt berekend:
(1+(aanwezige solvabiliteit / technische voorziening)) x 100%.

De vereiste dekkinggraad is als volgt berekend:
100% + (vereist eigen vermogen / technische voorziening).

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor de samenstelling van de beleggingen uitgegaan van de strategische / feitelijke assetmix in de evenwichtssituatie. Onder het nFTK wordt gewerkt met een beleidsdekkinggraad. De beleidsdekkinggraad is het twaalfmaandsgemiddelde van de dekkinggraad. De beleidsdekkinggraad zorgt ervoor dat minder op dagkoersen gestuurd hoeft te worden. Daarnaast gelden strengere regels voor het verlenen van toeslagen. Het gedeeltelijk verlenen van toeslag is toegestaan bij een beleidsdekkinggraad van 110% of hoger. Bij een beleidsdekkinggraad hoger dan 125,3% kunnen toeslagen volledig worden verleend. Daarnaast wordt een vereiste dekkinggraad gehanteerd om vast te stellen of het fonds in een tekortsituatie zit. Eventuele noodzakelijke kortingen mogen over een langere periode worden uitgesmeerd (maximaal tien jaar).

Het Bestuur heeft besloten om het herstelplan 2016 vast te stellen op basis van de maximale parameters zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. Daarbij zal jaarlijks getoetst worden hoe het pensioenfonds ervoor staat vanuit prudent oogpunt. Op 18 mei 2016 heeft DNB laten weten dat zij instemt met het herstelplan 2016. In de jaren 2017 tot en met 2022 is steeds voor 1 april een geactualiseerd herstelplan ingediend op basis van de maximale parameters zoals voorgeschreven door de Commissie Parameters. De uitkomsten van dit nieuwe herstelplan zijn gelijk aan het oorspronkelijke herstelplan. Het geactualiseerde herstelplan is op 23 mei 2023 goedgekeurd door DNB.

Technische voorzieningen

[6] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen per 31 december voor risico van het pensioenfonds is als volgt opgebouwd:

– Deelnemers	519.889	463.263
– Gewezen deelnemers	466.631	445.502
– Pensioengerechtigden	308.088	216.985

Totale voorziening pensioenverplichtingen

31 december 2022

31 december 2021

1.294.608

1.125.750

	31 december 2022	31 december 2021
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
- Stand per 1 januari	1.125.750	1.203.825
- Mutaties:		
- Toevoeging pensioenopbouw	55.786	37.521
- Toevoeging indexering en overige toeslagen (korting)	40.215	0
- Rentetoevoeging	-8.197	-6.528
- Onttrekking voor uitkeringen	-21.075	-13.184
- Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-816	-511
- Wijziging marktrente	-528.501	-86.204
- Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	628.103	-11.996
- Overige mutaties technische voorziening	732	2.827
- Wijziging grondslagen	2.611	0
Stand per 31 december	1.294.608	1.125.750
[7] Herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	3.926	3.888
Mutaties	-38	38
	3.888	3.926
Totaal voorzieningen pensioenverplichtingen	1.298.496	1.129.676
Overige technische voorzieningen		
[8] Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten		
Stand per 1 januari	2.516	2.375
Mutatie ten laste van de staat van baten en lasten	1.089	141
Stand per 31 december	3.605	2.516
[9] Voorziening gemoedsbezwaarde		
Stand per 1 januari	71	76
Mutatie ten gunste van de staat van baten en lasten	-5	-5
	66	71

	31 december 2022	31 december 2021
[10] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
– Pensioenfonds PHJ in verband met collectieve waardeoverdracht	997	0
– Aangesloten werkgevers	178	39
– Uitkeringsgerechtigden	2	0
– Loonheffing en sociale premies	511	282
– Verzekeringsmaatschappijen	138	0
– Overige schulden	1.231	781
– Overlopende passiva	0	161
– Nog te betalen bankkosten	1	3
	3.058	1.266
Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.		
De reële waarde van de overige schulden benadert de boekwaarde.		
Totaal passiva	1.461.534	1.165.709

Gebeurtenissen na balansdatum

UFR

Conform de Pensioenwet toetst de Commissie Parameters uiterlijk iedere vijf jaar de voorgeschreven economische en rekenkundige uitgangspunten en komt vervolgens met haar oordeel. Het vorige advies dateert van 2019. Met de inwerkingtreding van de WTP per 1 juli 2023 is de Commissie gevraagd om eerder met een nieuw advies te komen.

Onderdeel van het advies is het vaststellen van de parameters van de zogeheten Ultimate Forward Rate (UFR)-methode. Met het advies heeft DNB besloten een aanpassing door te voeren in de UFR-methodiek die vanaf 1 januari 2021 stapsgewijs werd doorgevoerd. De belangrijkste wijziging is dat de nieuwe UFR-methode leidt tot een DNB-curve die tot een looptijd van 50 jaar gelijk is aan de swapcurve.

In de per 31 december 2022 berekende voorzieningen en dekkingsgraden is rekening gehouden met de tot dat moment geldende stapsgewijze invoering van de UFR-methodiek. De meest recente aanpassing hierin dateert van 1 januari 2022. De wijziging volgens het advies van de Commissie van 30 november 2022 gaat in per 1 januari 2023. De impact van de verschillende aanpassingen in de DNB-rentetermijnstructuren op de voorzieningen en dekkingsgraden is in de volgende tabel weergegeven.

	DNB RTS huidig 50% UFR / 50% nUFR	DNB RTS nieuw Methodiek 2023
Technische voorziening	1.298.279	1.304.284
Dekkingsgraad	112,0%	111,5%
Strategisch vereiste dekkingsgraad	115,9%	116,0%

Overige gebeurtenissen na balansdatum

De finale afrekening van de collectieve waardeoverdracht vanuit PHJ zal in de tweede helft van 2023 plaatsvinden. De hoogte van de definitieve afrekening is dan ook pas bekend.

Verder hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

De bestuursleden van BPFV hebben geen bezoldiging ontvangen. Wel hebben ze voor het bijwonen van vergaderingen van het Bestuur en de beleggingscommissie in totaal een bedrag van € 232.000,- (2021: € 319.000,-) ontvangen aan vacatiegeld en reiskostenvergoeding.

Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en VO	2022	2021
Bestuursvergoedingen	232	319
Vergoedingen RvT	65	35
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	51	33
Totaal	348	387

Personeel

Gedurende het boekjaar 2022 had BPFV net zoals in 2021 geen personeel in dienst.

Verbonden partijen

Er hebben gedurende 2022 geen transacties met verbonden partijen plaats gevonden not at arms lenght. Er is enkel een relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling. Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Baten en lasten	2022	2021
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
[11] Directe beleggingsopbrengsten		
Vastrentende waarden	5.052	997
Rente m.b.t. aangesloten ondernemingen	58	23
Liquide middelen en deposito's	-20	-28
Overige betaalde rente	-1	4
	5.089	996

	2022	2021
[12] Indirecte beleggingsopbrengsten		
<i>Gerealiseerde koersverschillen:</i>		
Aandelen	12.822	2.907
Vastrentende waarden	-20.448	9.497
Overige beleggingen	-57	-1
<i>Niet-gerealiseerde koersverschillen:</i>		
Vastgoed	1.067	0
Aandelen	-88.808	64.495
Vastrentende waarden	-311.546	-86.870
Overige beleggingen	229	0
	-406.741	-9.972
[13] Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon effecten	467	592
Bewaarloon	-26	-22
BTW over vermogensbeheer	0	-2
Kosten beleggingsadviseur	-48	-94
Herallocatie vanuit uitvoeringskosten	-183	-189
Overig	90	0
	300	285
De kosten vermogensbeheer kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
– Overige niet toe te bedelen naar beleggingscategorie	300	285
Totaal kosten vermogensbeheer	300	285
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	-401.352	-8.691

	2022	2021
[14] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Basisregelingen	63.514	35.807
Inkoopsommen	0	191
	63.514	35.998
<p>De premiebijdragen van werkgever en werknemers voor de basisregelingen inclusief ANW hiaat bedragen in totaal 32% voor Sector Vlakglas en Groothandel Verf en 28,60% voor Sector Houtverwerkende Industrie en Jachtbouw van de pensioengrondslagsom.</p> <p>De kostendekkende, gedempte en feitelijke premies zijn als volgt:</p>		
Kostendekkende premie basisregeling	72.697	49.119
Gedempte kostendekkende premie basisregeling	54.898	32.007
Feitelijke premie	63.514	35.998
<p>De verschillen in premies worden veroorzaakt door de rekenmethodiek. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.</p> <p>De kostendekkende premie basisregeling is als volgt samengesteld:</p>		
Actuarieel benodigd	61.189	41.514
Opslag in stand houden vereist vermogen	7.896	4.947
Opslag voor uitvoeringskosten	3.612	2.658
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
	72.697	49.119
<p>De gedempte kostendekkende premie basisregeling is als volgt samengesteld:</p>		
Actuarieel benodigd	45.452	26.262
Opslag in stand houden vereist vermogen	5.834	3.087
Opslag voor uitvoeringskosten	3.612	2.658
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
	54.898	32.007

	2022	2021
De feitelijke premie basisregeling is als volgt samengesteld:		
Actuarieel benodigd	45.452	26.262
Opslag in stand houden vereist vermogen	5.834	3.087
Opslag voor uitvoeringskosten	3.612	2.658
Actuarieel benodigd ten behoeve van toeslagverlening	0	0
Premiemarge	8.616	3.991
	63.514	35.998
[15] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	54	0
Overgenomen pensioenverplichtingen klein pensioen	3.012	2.620
Collectieve inkomende waardeoverdracht PHJ	662.843	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.289	0
Overgedragen pensioenverplichtingen klein pensioen	-6.132	-14.823
	658.488	-12.203
In 2021 heeft een opschoonactie plaatsgevonden met betrekking tot overdracht van kleine pensioenen naar andere pensioenuitvoerders. De overdrachtswaarde van PHJ per 1 april 2022 ad 662.843 is gebaseerd op een voorlopige afrekening. In de tweede helft van 2023 zal het de definitieve overdrachtswaarde bekend zijn. De verwachting is dat deze niet substantieel zal afwijken van de nu opgenomen voorlopige overdrachtswaarde.		
[16] Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	-15.931	-9.550
Partnerpensioen	-3.898	-2.448
Wezenpensioen	-78	-54
Invaliditeitspensioen	-276	-141
ANW en tijdelijk nabestaanden pensioen	-381	-475
Afkopen	-962	-786
	-21.526	-13.454

	2022	2021
[17] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Toevoeging pensioenopbouw	-55.786	-37.521
Toevoeging indexering en overige toeslagen	-40.215	0
Rentetoevoeging	8.197	6.528
Onttrekking voor uitkeringen	21.075	13.184
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	816	511
Wijziging marktrente	528.501	86.204
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-628.103	11.996
Overige mutaties technische voorziening	-732	-2.827
Wijziging grondslagen	-2.611	0
Totaal mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	-168.858	
78.075		
Mutatie overige technische voorzieningen		
[18] Voorziening toekomstige arbeidsongeschikten		
Mutatie voorziening	-1.089	-141
[19] Mutatie voorziening gemoedsbezwaarde		
Mutatie	5	5
[20] Herverzekering		
Premies herverzekering	-925	-961
Opslag excassokosten	0	142
Uitkeringen uit herverzekering: kapitaal bij overlijden	363	71
	-562	-748

	2022	2021
[21] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-2.741	-1.211
Direct toewijsbare kosten m.b.t. collectieve inkomende waardeoverdracht PHJ	0	-729
Governance	-305	-876
Accountantskosten controle jaarrekening en DNB-jaarstaten ¹⁾	-92	-64
Accountantskosten andere controle-opdrachten	-15	0
Accountantskosten fiscaal advies	-1	-20
Accountantskosten andere niet controlediensten (SLFH)	0	-12
Controlekosten	-87	-28
Advieskosten	-1.015	-302
Overige kosten	-355	-116
Herallocatie naar kosten vermogensbeheer	183	189
	-4.428	-3.169
Met betrekking tot de toerekening van de kosten inzake de collectieve inkomende waardeoverdracht zijn alleen direct herleidbare kosten toegerekend aan deze categorie.		
[22] Overige baten en lasten		
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en kostenverrekeningen	-88	52
Diversen	25	11
	-63	63
Saldo van baten en lasten	124.129	75.735

1) De kosten van de totale honoraria worden toegerekend aan het boekjaar waarop het onderzoek betrekking heeft.

	2022	2021
Actuariële analyse van het saldo		
Beleggingsopbrengsten en marktrente	135.346	84.041
Premies	-1.194	-7.808
Waardeoverdrachten	30.385	-207
Kosten	0	0
Uitkeringen	-83	-194
Sterfte	2.842	896
Arbeidsongeschiktheid	-351	-853
Reguliere mutaties	-129	-228
Toeslagverlening	-40.215	0
Wijziging actuariële grondslagen	-2.611	0
Overige (incidentele) mutaties technische voorziening	202	25
Andere oorzaken	-63	63
	124.129	75.735

Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming.

Resultaatverdeling

Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2022 als volgt te verdelen:

	2022
	x € 1.000
Algemene reserve	124.129
	124.129

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

De bedragen ultimo 2022 in deze risicoparagraaf zijn na toepassing van het look through principe.

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna worden een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekort situatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2022 van 15,9% en 2021 van 13,0%.

	2022		2021	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	33.880	1,4	19.349	0,9
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	164.269	11,8	104.692	8,2
Valutarisico (S3)	38.151	0,5	42.712	1,1
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	30.944	1,5	33.650	1,9
Verzekeringstechnisch risico (S6)	44.956	0,8	41.571	1,0
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actiefbeheerrisico (S10)	11.551	0,0	1.356	0,0
Diversificatie-effect	-116.209		-96.069	
Vereist eigen vermogen risico fonds	207.542	16,0	147.261	13,1
Afname voor toerekening totale TV		-0,1		-0,1
Vereist eigen vermogen (totaal fonds)	207.542	15,9	147.261	13,0
Aanwezige dekkingsgraad		112,0		102,8
Beleidsdekkingsgraad		108,5		99,8
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,3		104,2
Vereiste dekkingsgraad		115,9		113,0

De beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds is per 31 december 2022 lager dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds in een tekort verkeert. In boekjaar 2022 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 108,5%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2021 van 99,8%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 8,7%-punt.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het Pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 13,2 (2021: 19,0).

Duratie van de pensioenverplichtingen 20,6 (2021: 23,4).

Voor de vaststelling van het renterisico bij het vereist eigen vermogen worden de kasstromen van de rentegevoelige beleggingen afgezet tegen de kasstromen van de voorziening pensioenverplichtingen. Vervolgens worden beide kasstromen afgezet tegen door DNB bepaalde renteschokken die per looptijd verschillen. Op basis van deze renteschokken kan de impact op de technische voorziening en de impact op alle rentegevoelige beleggingen worden berekend. Overeenkomstig kan een afdekkingspercentage worden berekend. Rentegevoeligheid is één van de belangrijkste factoren bij de bepaling van de (strategische) assetallocatie van de portefeuille.

Hoogte buffer

Op basis van de vereist eigen vermogen berekeningen bedraagt de buffer voor het feitelijk renterisico € 79.582 (4,3%) en voor het strategisch renterisico € 33.880 (1,49%) ultimo 2022.

Derivaten

Met behulp van rentederivaten wordt het strategisch afdekkingspercentage vorm gegeven. Strategisch dekt het fonds volgens het beleggingsmandaat 75,0% (2021: 44%) van het renterisico van haar verplichtingen op UFR-basis af.

Bepaling marktwaarde beleggingen

Hierna volgt een overzicht over de wijze waarop de bepaling van de marktwaarde van de beleggingen (op basis van look through) heeft plaatsgevonden per 31 december 2022 en per 31 december 2021.

Methodiek bepaling marktwaarde

Niveau 1: Genoteerde marktprijzen. Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt.

Niveau 2: Onafhankelijke taxaties. Onafhankelijke taxaties worden niet toegepast voor de waardering van het indirect onroerend goed.

Voor de belangrijkste uitgangspunten bij de waardering van het indirect vastgoed wordt verwezen naar de grondslagen van waardering en resultaatbepaling en de toelichting op de balans bij de post vastgoed.

Niveau 3: NCW-berekening. De netto contante waarde methode wordt gehanteerd voor de derivatenportefeuille.

Niveau 4: Andere methode. Voor fondsbeleggingen in vastrentende waarden, aandelen, vastgoed en hedgefondsen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst ontvangen fondsrapportages.

De navolgende levelindelingen zijn gebaseerd op het look through-principe.

Belegd vermogen per 31 december 2022

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2022
Vastgoed					
Indirect vastgoed	10.602	54.156	0	0	64.758
Zakelijke waarden					
Aandelen	362.189	21	0	0	362.210
Vastrentende waarden					
Obligaties	398.413	0	0	0	398.413
Hypotheke	0	0	147.451	0	147.451
	398.413	0	147.451	0	545.864
Derivaten					
Valutatermijntransacties	0	0	8.556	0	8.556
Futures	1.462	0	0	0	1.462
Interest rate swaps	0	0	-53.659	0	-53.659
	1.462	0	-45.103	0	-43.641
Overige beleggingen					
Liquiditeiten en overige balansposten	511.976	0	0	0	511.976
Private equity	0	0	477	0	477
Infrastructuur	0	0	485	0	485
	511.976	0	962	0	512.938
	1.284.642	54.177	103.310	0	1.442.129

Belegd vermogen per 31 december 2021

Categorie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Stand ultimo 2021
Vastgoed					
Indirect vastgoed	11.302	0	0	0	11.302
Zakelijke waarden					
Aandelen	364.338	586	0	0	364.924
Vastrentende waarden					
Obligaties	374.510	0	0	0	374.510
Hypotheke	0	0	50.319	0	50.319
	374.510	0	50.319	0	424.829
Derivaten					
Valutatermijntransacties	0	1.516	0	0	1.516
Futures	-166	0	0	0	-166
Interest rate swaps	0	-28.531	0	0	-28.531
Total return swaps	0	-20	0	0	-20
	-166	-27.035	0	0	-27.201
Overige beleggingen					
Liquiditeiten en overige balansposten	382.065	0	0	0	382.065
Private equity	0	0	102	0	102
	382.065	0	102	0	382.167
Belegd vermogen	1.132.049	-26.449	50.421	0	1.156.021

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en hedgefunds en private equity in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2022		2021	
	€	%	€	%
<i>Verdeling onroerende zaken en zakelijke waarden</i>				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	291.429	68,2	310.969	82,7
Opkomende markten (Emerging markets)	70.781	16,6	53.955	14,3
Indirect beursgenoteerd vastgoed	10.602	2,5	11.302	3,0
Indirect niet-beursgenoteerd vastgoed	54.156	12,7	0	0,0
	426.968	100,0	376.226	100,0

Derivaten

Het aandelen- en vastgoedrisico is niet afgedekt. Strategisch dekt het fonds haar aandelen- en vastgoedrisico ook niet af.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt € 129.399 (8,5%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico € 164.269 (11,8%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl veel van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Afdekking van het valutarisico vindt plaats via derivatencontracten.

Verdeling beleggingen naar valuta per 31 december 2022:

Valuta	Beleggingen exclusief		Totaal
	Derivaten	derivaten	
Euro	216.287	1.280.717	1.497.004
Britse ponden	-10.100	3.102	-6.998
Japane yen	-12.904	5.457	-7.447
Amerikaanse dollar	-169.299	62.164	-107.135
Overige valuta	-23.984	134.331	110.347
Marktaande derivaten	0	-43.642	-43.642
Totaal	0	1.442.129	1.442.129

Verdeling beleggingen naar valuta per 31 december 2021:

Valuta	Beleggingen exclusief		Totaal
	Derivaten	derivaten	
Euro	212.348	987.535	1.199.883
Britse ponden	-8.265	2.470	-5.795
Japane yen	-14.977	5.142	-9.835
Amerikaanse dollar	-162.533	63.145	-99.388
Overige valuta	-26.573	124.930	98.357
Marktaande derivaten	0	-27.201	-27.201
Totaal	0	1.156.021	1.156.021

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valuta risico bedraagt € 40.509 (0,6%) en voor het strategisch valuta risico € 38.151 (0,5%).

Grondstoffenrisico

BPFV belegt niet direct in grondstoffen.

Kredietrisico

Voornamelijk wordt belegd via fondsen die aan de hand van mandaten gemanaged worden. Een van de aspecten daarbij is het beheersen van kredietrisico's. Bij het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA rating impliceert dat de vastrentende waarden belegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2022		2021	
	€	%	€	%
<i>Rating vastrentende waarden:</i>				
AAA	257.312	47,1	191.401	45,0
AA	40.666	7,4	13.886	3,3
A	80.532	14,8	85.200	20,1
BBB	114.985	21,1	121.160	28,5
Lager dan BBB	44.120	8,1	12.196	2,9
Geen rating	8.249	1,5	986	0,2
	545.864	100,0	424.829	100,0
<i>Verdeling vastrentende waarden naar looptijd:</i>				
Resterende looptijd < 1 jaar	48.845	8,9	53.023	12,5
Resterende looptijd > 1 jaar < 5 jaar	210.840	38,7	195.541	46,0
Resterende looptijd >= 5 jaar	286.179	52,4	176.265	41,5
	545.864	100,0	424.829	100,0

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentendewaardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt, neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van € 32.332 (1,6%) en voor het strategisch kredietrisico van € 30.944 (1,5%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt € 44.956 (0,8%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico € 44.956 (0,8%).

Concentratierisico

Wanneer een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt, loopt het fonds concentratierisico. Ten behoeve van hun risicomanagement dient het fonds rekening te houden met concentratierisico, hetgeen kan resulteren in het aanhouden van een reserve in het eigen vermogen. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor het concentratierisico gelijkgesteld aan 0%.

Verdeling beleggingen naar regio

	2022		2021	
	€	%	€	%
<i>Regio:</i>				
Europa excl. Groot-Brittannië	907.642	63,0	641.007	55,4
Groot-Brittannië	51.672	3,6	82.882	7,2
Noord-Amerika	254.454	17,6	260.471	22,5
Azië	23.684	1,6	20.914	1,8
Overig Pacific	21.002	1,5	21.566	1,9
Overig inclusief opkomende markten	183.675	12,7	129.181	11,2
	1.442.129	100,0	1.156.021	100,0

Verdeling beleggingen (inclusief derivaten) naar sector	2022		2021	
	€	%	€	%
Basismaterialen	18.054	1,3	17.214	1,5
Communicatie	26.438	1,8	32.612	2,8
Duurzame consumentengoederen	39.990	2,8	46.851	4,1
Niet-duurzame consumentengoederen	26.295	1,8	23.565	2,0
Gezondheidszorg	47.434	3,3	43.316	3,7
Energie	20.067	1,4	12.345	1,1
Financiële dienstverlening	61.828	4,3	53.878	4,7
Nutsbedrijven	9.714	0,7	9.008	0,8
Industrie	30.169	2,1	30.229	2,6
Technologie	80.357	5,6	94.666	8,2
Diversen	0	0,0	1.240	0,1
Landen / staatsobligaties	183.850	12,7	199.060	17,2
Bedrijfsobligaties	214.563	14,9	175.449	15,2
Hypothecaire leningen	147.451	10,2	50.319	4,4
Vorderingen en liquiditeiten in DNR beleggingsfondsen	469.297	32,5	354.967	30,6
Vastgoed	64.758	4,5	11.302	1,0
Overig	1.864	0,1	0	0,0
	1.442.129	100,0	1.156.021	100,0

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk actief beheer risico bedraagt € 8.621 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico € 11.551 (0,00%).

Vastgesteld te IJsselstein, 28 juni 2023.

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas,
de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

De heer Hugo Nieuwenhuijse

De heer John Westerbrink

De heer Harm Roeten

Mevrouw Lettie Kleijer-Blok

De heer Herbert Oude Lutikhuis

De heer Diede Panneman

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf te Heerlen is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2022.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van BPF Vlakglas, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 12.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 600.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Het pensioenfonds heeft in 2022 gebruik gemaakt van het 'Besluit toeslagverlening in bijzondere omstandigheden' van 7 juni 2022 (Staatsblad 2022, 211) bij het besluit tot toeslagverlening per 1 januari 2023. Daarbij heeft het pensioenfonds onderbouwd dat is voldaan aan de in het Besluit gestelde voorwaarden.

Amsterdam, 28 juni 2023

drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf te Heerlen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de staat van baten en lasten over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 6 van het bestuursverslag, waarin het bestuur haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de jaarlijks geactualiseerde Systematische Integriteit Risico Analyse (SIRA), de gedragscode, klokkenluidersregeling, incidentenregistratie en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het bestuur en de raad van commissarissen of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<p>Doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen</p> <p>Volgens de controlestandaarden is het risico dat het management de interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in alle entiteiten aanwezig. Inherent bevindt het management van een entiteit zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management of het bestuur in:</p> <ul style="list-style-type: none"> – journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; – schattingen; – significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. 	<p>Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.</p> <p>Wij zijn alert geweest op mogelijk significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie.</p> <p>Daarnaast hebben wij de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing voor het maken van schattingen. Ten aanzien van de belangrijkste schattingen, zijnde de waardering van de (niet-beursgenoteerde) beleggingen en de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen ten aanzien van de fondsspecifieke elementen, hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De werking van de controlemaatregelen bij de serviceorganisaties geëvalueerd. – Het valideren van de aan beleggingen toegekende waarderingen aan de hand van de vanuit de fondsmanagers verkregen informatie omtrent de net asset value. – Het uitvoeren van retrospectieve werkzaamheden om de kwaliteit van het schattingsproces omtrent de beleggingen die zijn gewaardeerd op basis van net asset value te toetsen. – Evaluatie van de gehanteerde actuariële grondslagen aan de hand van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. – Gegevensgerichte werkzaamheden op de fondsspecifieke ervaringssterfte en de opslag voor toekomstige administratie en excassokosten. – Evaluatie van de uitkomsten van de actuariële analyse over 2022, waaronder de grondslagen, en bespreking van deze analyse met het fonds en de certificerende actuaaris.

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
	<p>In het kader van onze verantwoordelijkheid als accountant van het fonds hebben wij de certificerend actuaris instructies gestuurd. De certificerend actuaris heeft bij de technische voorzieningen mede aan de hand van de administratieve basisgegevens ('pensioenaanspraken') een actuariële verklaring afgegeven. Waarbij een belangrijk deel van de bepaling van de technische voorziening is gebaseerd op algemeen aanvaarde actuariële veronderstellingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wij hebben kennisgenomen van het certificeringsrapport en de afgegeven actuariële verklaring, en dit met het fonds en de certificerend actuaris besproken. – De certificerend actuaris heeft in zijn verklaring aangegeven dat de stichting voldoet aan de relevante artikelen van de Pensioenwet. – Wij hebben naar aanleiding van onze controle en de uitkomsten daarvan, de beleggingen en voorziening pensioenverplichting beoordeeld op aanwijzingen van tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude. Wij hebben dergelijke aanwijzingen niet geïdentificeerd. – Wij hebben kennisgenomen van de toelichtingen op de technische voorzieningen en beleggingen en deze getoetst aan de (toelichtings) vereisten uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.</p>

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Ook hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie, waaronder de door het fonds opgestelde SIRA (Systematische Integrale Risico Analyse) en om inlichtingen verzocht bij het management en het bestuur. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de bedrijfsactiviteiten van het fonds voor de voorzienbare toekomst. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere het verkrijgen van controle-informatie omtrent het continuïteitsrisico en de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling bij de vaststelling van bedragen en in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen.

Op basis van de verkregen controle-informatie hebben wij vastgesteld of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten.

Pensioenfondsen zijn op grond van de wetgeving gehouden om een adequate vermogensdekking, het vereist eigen vermogen, aan te houden. Het vereist eigen vermogen wordt op basis van het financieel toetsingskader bepaald. Als de dekkingsgraad van een

pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het fonds het eigen vermogen op het vereiste niveau brengt. Als het fonds niet kan voldoen aan het herstel zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Daar waar nodig zullen de rechten van de (gewezen) deelnemers moeten worden aangepast zodat weer aan het vereist eigen vermogen wordt voldaan.

Zoals vermeld in de jaarrekening opgenomen toelichting 5. 'Stichtingskapitaal en reserves' beschikt het fonds op balansdatum over een vermogen van €156.309.000, waaruit blijkt dat het fonds voldoende solvabel is. Het bestuur heeft de continuïteitsbeoordeling voor ten minste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). Wij verwijzen naar de risicoparagraaf van het bestuursverslag, waarin het bestuur haar continuïteitsbeoordeling heeft opgenomen.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen.
- Inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Wij zijn van mening dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gereede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 28 juni 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door Drs. E. Briennesse RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Vlakglas, de Groothandel in Verf, het Glasbewerkings- en het Glazeniersbedrijf

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlagen

Nevenfuncties

Bestuur

De heer John Westerbrink	Voorzitter a.i.	BPFV
	Voorzitter	Voorzitter van een golfclub vereniging, stichting en holding
	Secretaris	Claimstichting Pensioen (WAMKA)
	Bestuurslid	OPF PPF APG
	DGA	J.W. Management Consultancy
	DGA	Westerbrink bv
De heer Hertbert Oude Luttikhuis	Bestuurslid/Secretaris	BPFV
	Controller	Pilkington Nederland BV
	Penningmeester	Gemeentebelangen VVD
De heer Harm Roeten	Lid van college van vereffenaars	BPF PHJ
	Bestuurslid/Plv. secretaris	BPFV
Mevrouw Lettie Kleijer-Blok	Bestuurslid	BPFV
	Vice-voorzitter	St. Duurzaam Technische Groothandel
De heer Hugo Nieuwenhuijse	Bestuurslid	BPFV
	Lid BO	DNA APF kring D (oud BPF TrueBlue)
	Lid van college van vereffenaars	BPF PHJ namens gepensioneerden
	Bestuurslid	OPF Calpam namens gepensioneerden
	Lid van college van vereffenaars	BPF Reiswerk
	Bestuurslid (niet-uitvoerend)	PNO Media
De heer Diede Panneman	Bestuurslid	BPFV
	Bestuurslid	SPN
	Pensioen Dienstverlening	TDV
	SPH Audit extern	Pensioenfonds Lloyd's Register
	Actuariële	
	Pensioen Dienstverlening	DGA One Ten B.V

Raad van Toezicht

De heer Christiaan Tromp	Bestuurder	TFS / IPFOS
	Lid VC	Pf Calpam
	Lid BC	Pf DeutscheBank
	Lid BC	Pf Gasunie
	Lid BC	Ver. IGC (Koninklijke Industriële Groote Club)
	Bestuurder / Vz BAC	Pf Atos
	Voorzitter RvT	BPFV
De heer Jan Herder	Lid RvT	PF MN
	SFH IA	Hnpf APF
	SFH IA	Philips Pensioenfonds
	SFH IA	Rabo Pensioenfonds
	SFH IA	PF KPN
	SFH IA	PF DHL
	SFH IA	SPT
	SFH IA	SPW (Woningcorporaties)
	SFH IA	PF UWW
	Lid RvT	BPFV
Mevrouw Emilie Schols	Lid RvT	Mediahuis Pensioenfonds
	Lid RvT	Pf Zuivel
	Lid RvT	BPFV

Begrippenlijst

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Accounting standaarden

Raamwerk van verslaggevingsregels voor het opstellen van een jaarrekening en jaarverslag. Met ingang van het verslagjaar 2005 moeten alle beursgenoteerde ondernemingen, banken en verzekeringsmaatschappijen hun geconsolideerde jaarrekening volledig inrichten op basis van International Accounting Standards (IAS), door de IAS Board omgedoopt in International Financial Reporting Standards (IFRS). Het doel van IFRS is om de transparantie en internationale vergelijkbaarheid van de externe financiële verslaggeving te verbeteren. Niet beursgenoteerde rechtspersonen hebben de keuze om of IFRS toe te passen, of de Nederlandse Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de rekenrente, de kansstelsels, sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuaris

Actuarissen geven bij pensioenfondsen een verklaring af over de toereikendheid van de voorziening en de financiële positie van het pensioenfonds. Het controleren en vervolgens het afgeven van een verklaring wordt certificeren genoemd. Met ingang van 1 januari 2006 mogen in Nederland alleen actuarissen certificeren die ingeschreven staan in het Openbaar Register Certificerende Actuarissen. Adviserende actuarissen adviseren het bestuur rondom actuariële vraagstukken (herstelplan, haalbaarheidstoets, jaarwerk).

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds, met een horizon van 15 jaar. Deze studie resulteert in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Basispunt

Eén basispunt is 0,01%.

Beleggingsmix

Verdeling van de beleggingen over zakelijke en vastrentende waarden.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Beurskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Contante waarde

De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Converteerbare obligatie

Een obligatie die gedurende de looptijd kan worden omgewisseld (geconverteerd) in aandelen. Deze mogelijkheid is als een extraatje aan de obligatie meegegeven door de uitgever, teneinde de obligatie gemakkelijker te kunnen plaatsen.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad is een percentage. Het geeft de verhouding aan tussen het kapitaal dat het pensioenfonds bezit en het kapitaal dat het pensioenfonds nodig heeft om nu en in de toekomst alle (opgebouwde) pensioenen te kunnen uitbetalen (= verplichtingen). Bij een dekkingsgraad van 104% heeft het pensioenfonds €1,04 in kas voor elke euro die het aan pensioen moet uitkeren.

De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is uitgangspunt voor het bestuur als het gaat om besluiten over verhogen (of verlagen) van de pensioenen.

De Nederlandsche Bank

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere het naleven van de Pensioenwet door pensioenfonds (en verzekeraars) bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: huur-, dividend- en rente-opbrengsten van de beleggingen.

Duration

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtelijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootheid (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie/voorwaardelijke toeslagverlening

Het toekennen van toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken van de actieve deelnemers, de verhoging van de ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken, op voorwaardelijke basis, dat wil zeggen uitsluitend voor zover de middelen van het pensioenfonds dat naar het oordeel van het bestuur toelaten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Kansstelsels

Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loonontwikkeling.

Matchingportefeuille

De matchingportefeuille is het deel van de portefeuille dat erop is gericht het renterisico van de pensioenverplichtingen af te dekken conform het door het bestuur vastgestelde renteaftdeckingsbeleid. De matchingportefeuille bestaat uit een mix van hoogkredietwaardige staatsobligaties, renteswaps en een geldmarktproducten. De matchingportefeuille is ingevuld met beleggingsfondsen.

Middelloonregeling

Bij deze regeling wordt voor elk dienstjaar een percentage pensioen toegekend dat is gerelateerd aan de pensioengrondslagen van het desbetreffende dienstjaar. Het te bereiken pensioen is in deze regeling gerelateerd aan het gemiddelde, geïndexeerde loon gedurende de opbouwperiode.

Optie

Verhandelbaar recht om iets te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie) tegen een van tevoren vastgestelde prijs gedurende een van tevoren vastgestelde termijn.

Over-/onderweging

Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie aanhouden dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Pensioengrondslag

Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Vaak is dit het voor pensioen meetellende salaris minus de franchise. Performance Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premiedekkingsgraad

De premiedekkingsgraad geeft aan in hoeverre de in enig jaar ontvangen pensioenpremie voldoende is om de nieuwe pensioenaanspraken te kunnen financieren. Bij een premiedekkingsgraad lager dan 100% is er een tekort en daalt het vermogen van het fonds bij inkoop nieuwe aanspraken.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en (vaak ook) nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Rekenrente

De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde pensioenvermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden wordt uitgegaan.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Returnportefeuille

De returnportefeuille is het deel van de portefeuille dat erop is gericht extra rendement te maken door te beleggen in beleggingscategorieën waar een extra rendement mag worden verondersteld ten opzicht van laag-risicobeleggingen, als vergoeding voor het extra risico dat een belegger in deze categorieën loopt. De returnportefeuille van het pensioenfonds bestaat onder meer uit woninghypotheken, bedrijfsobligaties en aandelen. De returnportefeuille is ingevuld met beleggingsfondsen.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Sterftetafels

Geven aan wat de levens- en sterftetekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de actuaris.

Toeslag(verlening)

Een toeslag is een verhoging van een pensioen of van een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling (ook wel 'indexatie' genoemd).

Totaalrendement

Het totaalrendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaalrendement worden meegenomen. Het totaalrendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

Vastrentende waarden

Hypotheken, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).

Z-score

De Z-score wordt ieder jaar vastgesteld en geeft de afwijking van het feitelijke beleggingsrendement ten opzichte van het door het pensioenfonds vastgestelde beleggingsrendement (het rendement dat op grond van de normportefeuille behaald kan worden ofwel het normrendement).